

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Draa, Badgasse 6 — Fernruf 25-67 — Bezugspreise: in der Ostmark Vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zeitungszustellgebühr Postcheckkonto Wien Nr. 55030

II. Jahrgang

Marburg a. d. Draa, Samstag 3. Oktober 1942

Nr. 40

Führerjev poziv nemškemu narodu

Svečana otvo-
ritev vojne zim-
ske pomoči

1942/43 v berlinskem Sportpalastu ~ Reichsminister dr. Goebbels je poročal o največjem socialnem delu vseh časov — Velika Nemčija danes jačja nego kedarkoli

Nemška prestolnica Berlin je bila v sredo zvečer v znamenju ogromnega manifestacijskega zborovanja NSDAP v Sportpalastu, kjer so v prisotnosti Führerja otvorili zimsko vojno pomoč 1942/43. Ob tej priliki je imel Führer velik in globok govor, s katerim je vžgal srca vseh Nemcev ter jih pozval k sodelovanju za največje socialno delo, ki ga pozna zgodovina človeštva. Vest, da bo ob 18. uri zvečer govoril sam Führer, se je razširila z bliskovito veselostjo ne samo po Berlinu, temveč tudi po vsem Reichu. To tembelj, ker je Führer zadnjič spregovoril nemškemu narodu v pomembni seji Reichstaga, dne 26. aprila t. l. že par ur pred pričetkom velezborovanja so se Berlinčani zbrali v mogočni dvorani. Ko se je bližala ura pričetka, je bila dvorana že napolnjena, medtem pa so prihajali odličniki iz stranke, generalitete, admiralitete itd. V prvih vrstah okrašene dvorane so sedeli kot gostje ranjeni vojaki iz berlinskih lazaretov. Veliko navdušenje je nastalo, ko je vstopil v dvorano Reichsminister dr. Goebbels v spremstvu vrhovnega poveljnika afriškega korpusa Generalfeldmarschall-a Rommel-a.

Ko se je poleg val navdušenja med desetisoči poslušalcev, je pristopil dr. Goebbels govorniški tribuni ter je v jasnih, vznešenih besedah orisal gigantsko delo zimske pomoči. Po kratkem historijatu borbe za oblast, je omenil minister, da se je domovina izkazala vredna velikih naporov fronte. Vihar navdušenja je nastal, ko je minister izjavil, da je nemški narod prispeval v tretji vojni zimski

pomoči eno milijardo in 208 milijonov RM, to je skoro 300 milijonov RM več kot v preteklem letu.

Ob koncu svojega poročila je izrazil minister svoje prepričanje, da bo nemški narod sledil Führerjevemu pozivu z isto darežljivostjo in da se bo tako izkazal vrednega junaških činov naših vojakov na fronti. Dr. Goebbels je bil ob koncu svojih besedi predmet pristrénega pritjevanja.

Ko so zadoneli zvoki Badenweilerjeve koračnice in ko so se odprla vrata dvorane, je dosegla napetost veselega pričakovanja svoj vrhunec. Vsi so vedeli, da bo Führer vsak trenutek v dvorani. Ko je vstopil Führer v spremstvu dr. Goebbelsa in Oberbefehlsleiterja Hilgenfeldta v dvorano, je nastal pravi orkan navdušenja. Vzklikanja ni hotelo biti konca ne kraja; svoj vrhunec pa je doseglo, ko je Führer podal Generalfeldmarschall-u Rommelu roko. Zopet je povzel besedo dr. Goebbels, ki je v toplih besedah dal izraza velikemu veselju, da je Führer zopet v sredini Berlinčanov, obenem pa mu je zagotovil, da stoji ves nemški narod sklenjen za Führerjem v pripravljenosti, izbojevati to borbo do zmagovitega konca.

Nato je spregovoril sredi vala navdušenja Führer. Že po njegovih prvih besedah je nastala v dvorani popolna tišina. Prišel je svoj, skoro poldrugourni govor s sarkastičnim vrednotenjem »zmagovitih umikov« in drugih »uspehov« naših sovražnikov, ki jih je konfrontiral z dejanskimi ogromnimi uspehi naših vojakov. Ti vojaki so po strašni zimi in

vseh naporih v tej zimi nastopili nov zmagovit pohod, ki je edinstven v svetovni zgodovini. Führer je izzval vihar navdušenja, ko je orisal posamezne faze teh pohodov in ko je podal zagotovilo, da bo nemška vojska znala te uspehe tudi držati. Novo navdušenje je izzval govornik, ko je omenil vstop Japonske v vojno. S kratkimi sarkastičnimi stavki pa je odpravil Führer oboroževalni bluf Amerikancev in krik po drugi fronti. Glede Churchillovega bombardiranja nemškega civilnega prebivalstva, je izjavil Führer ob novem viharju pritjevanja, da bo že prišla ura odgovora.

V toplih besedah se je Führer nato sponnil vojakov na suhem, v zraku in na vodi. V plastičnih slikah je orisal vse junaštvo, ki ga očitujejo poročila vrhovnega poveljstva v tako skromnih stavkih in besedah. Za nadčloveške napore nemških in zavezniških narodov se domovina ne more dovolj globoko zahvaliti. Kakor je nastalo v najtežjih borbah tovarištvu fronte, tako je v teh letih preizkušnje nastala tudi skupnost domovine, ki je zajela vse plasti naroda, brez razlike stanu, porekla in socialnega položaja. Tej skupnosti se je zahvaliti tudi za storitve domovine, ki je neumorno dobavljala fronti orožje. Fronta se v enaki meri zahvaljuje delavcem v oboroževalnih obratih, duševnim delavcem, izumiteljem, konstrukterjem, nemškemu kmetskemu prebivalstvu, zlasti pa ženam po mestih in na deželi, ki so pohitele na delovna mesta moških in ki so se v bombardiranem ozemlju izkazale kot prave junakinje. Za fronto naših vojakov stoji trdno domovi-

PK-Kriegsbericht - Bauer/Altwater (Sch)

Infanterie taucht am Ostrand eines Sowjetdorfes auf. Bis zum Rand eines Ortes im Dongebiet hat sich die Infanterie herangearbeitet und beobachtet nun aus guter Deckung heraus die Bewegung des Feindes innerhalb der Ortschaft

Novi uspehi v Stalingradu

Novi prodori v kavkaško gorovje - Na več mestih do Volge - Potek operacij na vzhodni fronti

V preteklem tednu se je nadaljevala bitka za Stalingrad z svo srditostjo. Nemškim četam je uspelo prodreti globoko v severni in severozapadni del mesta. V teh silovitih bojih, v katerih igrata artilerija in letalstvo najvidnejšo vlogo, branijo boljševiki takorekoč vsako hišo mesta, ki šteje 450.000 prebivalcev. V ostalem so se vršile glavne operacije v področju Volge in Kavkaza, zlasti ob reki Terek. Potek bojev je bil v preteklem tednu sledeči: V severozapadnem delu Kavkaza so nemške čete zavzele pretekli četrtek več gorskih postojank. Letalstvo je medtem uspešno bombardiralo luko Tuapse. Ob Tereku so nemške čete v trdih bojih zavzele mesto Prišibskaja. V teku stalingrajskih pouličnih borb je bilo v četrtek sestreljenih 34 sovjetskih tankov. Letalstvo je bombardiralo sovjetski dovoz na obeh straneh Volge ter

na in skupnost je od dne do dne vedno večja.

Führer je končal v imenu svojih vojakov s toplim pozivom, naslovljenim na darežljivost domovine. Ta darežljivost se bo izkazala tudi v novi vojni zimski pomoči v službi skupnosti nemškega naroda za bodočnost, ki jo kujejo nemški vojaki na frontah.

Ko je končal govor, se je sprostita napetost, ki je napolnila dvorano. Vihar navdušenja je bil izraz vsega nemškega naroda, ki je v tej uri manifestiral svojo hvaležnost, odločnost in zavest dokončne zmage nad sovražniki Velike Nemčije.

(Dobesedni Führerjev govor bo objavljen v »Stajerski Gospodar« iz tehniških razlogov v prihodnji številki. Opomba uredništva.)

skladišča tekočega goriva v Saratovu. Pri Voronešu in Rževu so bili odbiti vsi sovjetski napadi.

V petek so pridobile nemške čete v Kavkazu novega terena ter so odbile tudi več sovjetskih protinapadov. V Stalingradu je moral sovražnik po žilavih bojih odstopiti več novih postojank. Pri odbijanju razbremenilnih poskusov je sovražnik izgubil 36 tankov. Ob Donu so italijanske čete preprečile sovjetski prehod, dočim so pri Voronešu nadaljevali boljševiki svoje brezuspešne napade. V srednjem in severnem delu fronte so nemške čete uspešno nadaljevale svoje operacije. Sovjetski napadi pri jezeru Ilmen so bili odbiti.

Po nedeljskem poročilu vrhovnega poveljstva so bile sovjetske čete v Kavkazu in ob Tereku potisnjene iz globoko izpeljanih pozicij. Ob Tereku sta bili uničeni dve sovjetski diviziji in je bilo ujetih par sto sovjetov. V stalingrajskem notranjem mestu so nemške čete zavzele več blokov hiš in bunkerjev. Tu jim je na več mestih uspelo prodreti do Volge. Dočim je bilo ob Donu le nekaj lokalnih operacij, so bili pri Voronešu in Rževu odbiti ponovni sovjetski napadi, istotako tudi ob jezeru Ladoga. Ob Nevi se je izjalovil poskus sovjetskega prehoda ter je bilo uničenih 260 čolnov. Samo preteklo soboto je izgubil sovražnik 50 letal.

V Stalingradu so nemške čete preteklo nedeljo očistile vse zavzete dele mesta. Obenem so bili odbiti vsi razbremenilni napadi sovjetov severno in južno od Stalingrada. Jugovzhodno od jezera Ilmen so se izjalovili močni sovjetski napadi v ognju nemškega orožja.

Dne 29. septembra je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da je uspelo nemškim četam prvič prodreti tudi v severni del Stalingrada. Nemške čete so odbile tudi nadaljne in ponovne razbremenilne napade sovjetov severno od Stalingrada. V srednjem delu fronte so bili odbiti manjši sovjetski napadi. Nemško letalstvo je bombardiralo mesto in luko Arhangelsk ter je povzročilo obsežne požare.

Kakor je razvidno iz poročila z dne 30. septembra, so nemške čete v severozapadnem Kavkazu in južno od reke Terek skupno z zavezniškimi odredi v trdih napadalnih bojih zavzele nova področja. V Stalingradu so bili zavzeti novi odseki severnega predmestja. Sovražnik je pri razbremenilnih napadih izgubil 34 tankov. Ob Donu so bili izjalovljeni poskusi sovjetskega prehoda. Medtem so se odigrali na severnem delu fronte uspešni nemški napadi. Močni odredi nemškega letalstva in hrvaških letalcev so prizadejali sovražniku težke izgube. V noči na 30. september je bil Arhangelsk ponovno bombardiran. V času od 15. do 28. septembra so izgubili boljševiki 990 letal. V istem času je nemško letalstvo izgubilo 77 letal.

PK-Aufnahme: Kriegsbericht Vater (Wb.)

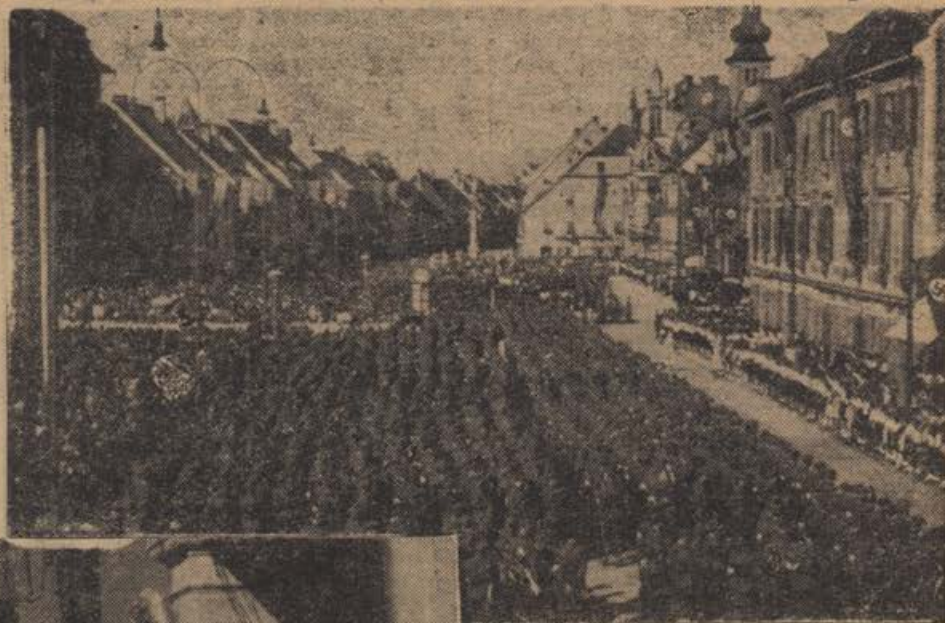
E-Messer einer Küstenbatterie der Marineartillerie an der Atlantikküste. Zwischen Sträuchern und Büschen, ungesehen, von der Seeseite, ist der E-Messer einer Küstenbatterie aufgestellt. Die natürliche Tarnung ist so geschickt ausgenutzt, daß der E-Messer völlige Beobachtungsfreiheit hat

Druck und Verlags: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Eugen Baumgartner; Hauptschriftleiter: Friedrich Goloballe in Marburg a. d. Draa Badstraße 6.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juli 1942 gültig. Anfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugs-geldes

Mesto Marburg — nacionalsocialistična veletrednjava

Sijajen potek prireditve Kreistag-a ob navzočnosti Gauleiter-ja in Oberbefehlsleiter-ja in Velezborovanja se je udeležilo 30.000 ljudi

Minulo soboto in nedeljo je organizacija Steirischer Heimatbund, okrožja Marburg-Stadt, v Marburg-u priredila svoj Kreistag ali okrožni dan. Na prireditvah sta bila navzoča tudi Gauleiter dr. Uiberreither ter Oberbefehlsleiter NSV Erich Hilgenfeldt.

Po velikih pripravah, ki so mesto Marburg ovile v morje zastav, je v soboto popoldne Kreisführer Michl Strobl po uvodoma odigranem komadu otvoril okrožni dan. V markantnih besedah je podal kratek pregled in naslikal storitve prvega delovnega leta z ugotovitvijo, da gre zasluga za iste tovarišu Klingberg-u, ki je pred par tedni prostovoljno odstopil. Za Kreisführer-jem je govoril Bundesführer predstavnikom okrožja.

Uvodoma se je zahvalil funkcionarjem za doslej storjeno delo. Povzdignil je zasluge neznanih političnih vojakov, to je delo Block- in Zellenführer-jev ter jih nazval oblikovalcem okrožja. Izhajajoč iz zgodovinskih dejstev, da so vedno le pojedini možje delali zgodovino, je Bundesführer Steindl popisal veledelo Führer-ja, njegovo pot od neznanega vojaka iz leta 1918, do Reichskanzler-ja, delo obnove do septembra 1939 in končno preoblikovanje Evrope kot največji vojskovodja. Nato je Bundesführer postavil znanje, vero in vedenje za predpogoj vsakemu političnemu delovanju. Na čelu mora korakati vedno funkcionar. Prehajajoč na sedanji politični položaj Spodnje Štajerske, je govornik obračunal v ostrih obdobjih z vsemi morebitnimi nasprotniki nemškega ljudstva ter apeliral na funkcionarje, da se trudijo pridobiti za delo in Reich vse tiste, ki še oklevajo. Radi tega leži tudi težišče dela v zimskem času na jezikovnem sektorju. Blizu se čas, ko bo v Marburg-u izključeno, da bi kdo izhajal brez znanja nemščine. Celotno delo je presojati iz stališča čistih front. Nato je Bundesführer razpisal tekmo, ki predvideva za zimsko dobo razdelitev zastav tistim, ki bodo pri delu zmagoviti. Bundesführer je svoja izvajanja zaključil z besedami: »Mi ne želimo mirovati in počivati, temveč prijateljsko povezani hočemo zasledovati samo en cilj, boj in delo za Adolf-a Hitler-

Oben: Der Aufmarsch der 30.000 — In der Mitte: Bundesführer Steindl spricht bei der Großkundgebung. Neben Gauleiter rechts Oberbefehlsleiter Hilgenfeldt und Standortältester Oberst Westphal — Unten: Gauleiter Uiberreither, Oberbefehlsleiter Hilgenfeldt, Bundesführer Steindl und Kreisführer Strobl (links) nach dem Vorbeimarsch

ja! Marburg mora postati veletrdnjava nemštva in nacionalsocializma! Počastitev Führer-ja je zaključno zborovanje funkcionarjev.

Strokovne seje poedinih uradov so nato tvorile nadaljevanje okrožnega dne. Voditelji zveznih uradov so pri tem svojim sotrudnikom pri okrožju in krajevnih skupinah dajali navodila za delo med zimskimi meseci.

Sledila je otvoritev razstav v slavnostni dvorani v gradu ob navzočnosti Bundesführer-ja, Oberbürgermeister-ja mesta Marburg, Knaus-a ter poveljnika mesta Oberst-a Westphal-a, katerim so se pridružili še mnogi drugi možje organizacije Steirischer Heimatbund ter prijatelji umetnosti. Umetnostna razstava razkazuje dela spodnještajerskih slikarjev ter poseben oddelek »Spodnještajerska pokrajina«, gledana z očali slikarjev iz Reich-a. Politična razstava predoči nikdar premagano nemštvo mesta Marburg ter storitve v prvem letu po osvoboditvi. Urad Ortsgruppe II predstavlja vzor nacionalsocialističnega notranjega dela. Razstava delovno-političnega urada daje vpogled v gospodarsko ustvarjanje okrožja.

Travnik v mestnem parku je v soboto popoldne napolnila mladina, ki je s pejem in igrami razveselila staro in mlado. Koncerti so se priredili na trgih Sophienplatz, Adolf-Hitler-Platz, Jahn-Platz in Hans-Schemm-Platz ter v Rotwein-u. Po sviranju iz grajskega stolpa je zvečer bila predstava Götthe-jeve žaligre »Egmont« v gledališču, nadalje ljudski koncert v dvorani Heimatbund-a. Ljudski večer pesmi v sejni dvorani krajevne skupine VI, koncert na pihala v Brunndorf-u ter filmske predstave.

Impozantno je bilo sviranje mirozova, ki je zaključilo sobotne prireditve. Burgplatz je bil premajhen, da bi zamogel zajeti vse poslušalce, ki so se o polnočni uri tam zbrali, da slišijo sviranje godbe naše oborožene sile. Tudi ta točka se je zaključila s častitvijo Führer-ja.

Nedeljske prireditve so se začele z budnico, ki so jo igrale godbe oborožene sile in brambnega moštva. V jutranjih urah je Kreisführer na pokopališču v Drauweller-ju v spremstvu mnogoštevilnih tovarišev počastil tiste, ki so padli v službi za Spodnjo Štajersko. Ob sviranju pesmi o dobrem tovarišu je Kreisführer Strobl v spremstvu vodje standarte brambnega moštva SA-Hauptsturmführer-ja, tovariša Sepp Kogelnik-a, položil venec na grob tistih, ki so za domovino morali v rani grob. Častni Sturm brambnega moštva jim je pri tem izkazal čast. Prvi sončni žarki so zasijali na okrašene grobove, ko je godba brambnega moštva zasvirala himno.

Na hribu blizu Marburg-a, ki se mu pravi »Sleben Eichen«, je 24 let stal spomenik brez vsakega napisu. Pred svetovno vojno je to bil časten spomenik padlih vojakov našega polka številka 47. Srbsko sovražstvo do nemštva je pozneje odstranilo napis iz spominske table, ni pa moglo iztrebiti častitljivih spominov iz srca Nemcev mesta Marburg, ki so jih skrivali v svoji notranjosti. Ker se da-

nes zopet sinovi tega mesta borijo ob strani ostalih tovarišev Reicha zoper skupne sovražnike, je spomin na zmago-slaven 47. regiment zopet v ospredju. V nedeljo ob okrožnem dnevu so ta spomenik zopet slavnostno odkrili. Pri tem so bili navzoči stari bojovníki 47. polka, brambno moštvo, mladina, mnogi častni gostje in Bundesführer. Slavnosten govor je imel Kreisführer Strobl. Na spomeniku pa stojijo letnice 1848, 1849, 1859, 1866, 1878 in 1914—1918. Mali križ iz hrastovega lesa pa spominja tudi na tiste, ki so umrli in padli za novo Nemščijo.

Politična razstava razkazuje ogromno gradivo, ki slika ogromne storitve malega dela. Mnogo je storjenega, zahvala je pa v uspehih. Za danes se vse to vidi. Doseglo se je na z dobro voljo in pridnostjo prebivalstva.

Razstavišče pod geslom »Da si narod sam pomaga« slika v številkah naše nad vse uspele nabiralne akcije. Mesto Marburg je za vojno zimsko pomoč 1941-42 nabralo 968.696,18 RM, za Nemški Rdeči Križ pa 338.301,85 RM. V oči padajoč je pri tej razstavi oddelek, ki daje pregled o otroških vrtcih, zavetiščih itd. Zavetišča in domovi za mladino omogočajo zdravo gibanje v svetlih in higijenskih prostorih, hrana je dobra, kar mladini omogoča, da pride do boljših moči. 810 mladostnih je dobilo pomoč ali nasvete. 213 otrok je šlo na oddih k družinam in v razne domove. Razstava pové dovolj razločno, da se spodnještajerski mladini v Marburg-u sedaj že dobro godi in marsikdo od odraslih se pri ozledu na vse to spomni svoje otroške dobe, ki ni bila tako dobra. Pomočni urad »Mutter und Kind« (Mati in otrok) vodi ogledovalca v deželo pravilic. Cel kup malih mizic, omarič in podobnih za zabavo izdejanih igračk bi celo odraslega človeka spravilo v otroško razpoloženje.

Razstava mladine govori o novem duhu, iz katerega izhlapeva vse, kar se je za mladino v enem letu dobrega storilo. Največ je razstavljenih slik, ki so jih fantje in dekleta zbrali na raznih vožnjah. Posebno so podčrtana dela mladine na kulturnem, sportnem in vojaškovo-zvojnem področju. Tudi v zdravstvenem oziru je veliko storjenega. Razstavišča je tudi literatura mladih deklic. Po dekletu N. Robnik risana tabla o storitvah pod imenom »Mladina« v službi omogoča obiskovalcem pregled o storitvah mladine v organizaciji Steirischer Heimatbund. Razstavljeni instrumenti kakor fanfare, bojni piščalke itd. oznanjajo, da je tudi za glasbo med mladino dovolj zanimanja. Modeli letal, ki so jih izdelali fantje, dokazujejo veliko zanimanje za letalstvo. Fantje, ki danes v zmanjšani obliki izdelujejo letala, bodo nekoč nasledniki naših današnjih junaških letalcev. Oprema sobe za krčelo fantov tvori zaključek te razstave. Vsi predmeti so tesani iz trdega lesa, seveda tudi svetilnik.

Razstava brambnega moštva standarte Marburg-Stadt je pokazala v slikah kaj je brambno moštvo doslej že storilo. Viharna je tudi služba, ki so jo ti politični

vojaki opravljali za Spodnjo Štajersko. Posnetki bojev brambnega moštva izražajo dovolj jasno, da je brambno moštvo organizacije Steirischer Heimatbund voljno in pripravljeno krepiti svoja telesa v prid domovine.

Ogled razstavišča urada za izobraževanje ljudstva prikazuje mnogostranost njegovega poslovanja. Videlo se je modele vaških ribišč in sportnih prostorov, posnetke, sportno literaturo itd. Skrinja, izvezana iz lesa, ki vsebuje vaško knjigo, je priča, koliko važnost ta urad pripisuje tej kulturni ureditvi. Seznam in pregledi o izvršenih jezikovnih tečajih, koncertih, pestrnih večerih, igrah, pripovedovanju pravlic in vaških večerih predstavljajo vsestransko delovanje imenovanega urada.

Upravni urad je pokazal organizacijo okrožja v statističnem pogledu. Razen tega je razstavil časopisje ter razne silke dogodkov polnih dni mesta Marburg, kakor osvobodilno proslavo ter obiske različnih gostov.

Urad za kulturo razpolaga z mnogim književnim materialom o glasbi. O gledališču se je izvedelo, da je priredilo 333 predstav, ki jih je obiskalo 115.029 oseb. Kinematografi so predvajali 162 filmov, ki si jih je ogledalo 1.111.717 obiskovalcev. Posebno skrb se je posvetilo razstavi pesnikov in pisateljev iz Marburg-a. Pomena vredna je tudi razstava o delovanju pevskega društva Marburger Männergesangsverein od leta 1846—1918 itd.

Sportna razstava je pokazala spomine sportnih klubov »Edelweiß« in »Rapid«. Maloštevilno moštvo »Rapid« je pod Jugoslavijo dokazalo, da se tudi pod tujo vlado ni dalo spodriniti.

Sadarska in vinorejska šola je v mali razstavi tvorila nekakšen prehod do nadaljnega razstavišča urada za ženske.

Ogledovanje razstave »Žene, matere in pomočnice« predstavlja svet za se. Spretnost ženske roke so skoraj iz nič napravile prave čudeže vojnega gospodarstva, pa naj si gre za vkuhanje, pecivo itd. Predelovanje starih oblek v nove je pokazalo toliko spodbud, da je bil ogled vsega tega naravnost dragocen. Mnogo pazljivosti se je posvetilo tudi negi dojenčkov, sviranju miz za posebne družinske dogodke itd.

Delovno-politični urad je svoje delovno poročilo razkazoval v baraki v ulici Gerichtshofgasse. Statistika, tabele, številke, slike so pokazale, kaj vse zmore delovna roka. Poedine panoge gospodarstva so v prikupnih modelih razlagale, da so delovne sile mesta Marburg na visku. Tekstilna industrija je posebno ugajala ženskam, omeniti je pa seveda tudi industrijo živil in drugo.

V nedeljo predpoldan sta prispela Gausleiter in Oberbefehlshaber NSV v Marburg. Po sprejemu pri gradu sta si ogledala razstavo, nakar sta se podala na velezborovanje, to je na trg, kjer je dne 27. januarja 1919 16 nemških src prešlo svoje kri za nemški narod in ki danes nosi ime našega Führer-ja. Trg je bil nato poln. Postavljena je bila častna stolpna oborožena sile z zastavo nekdanjega

Untersteirer ! Unsere Sprachecke ermöglicht das Lernen und Bervollständigen in der deutschen Sprache. Nützel diese Gelegenheit aus und verfolge den unentgeltlichen Sprachkurs!

47. polka, policija, brambno moštvo in mladina. Nepregledna je bila množica ljudi. Tribuna je stala pred magistratom. Nad 30.000 ljudi je bilo zbranih, ko je prispel Gauleiter. Poročali so mu število udeležencev. Ko je pregledal častno stotnijo in odredbe, se je podal na tribuno. Tedaj je Kreisführer otvoril vlezborovanje, največje, ki ga je Marburg doslej videl. Spregovoril je Bundesführer.

V svojem govoru je zgodovinsko zajel skupno harmonično življenje Nemcev in domovini zvestih Spodnještajercer, kar je šele v minulemu stoletju na umeten način pričela kvariti in motiti Ljubljana. Do leta 1918. se je Spodnještajercer tej gonji uspešno zoperstavil. V znanem štajercijanskem gibanju je o tem dajal dovolj izraza svoje volje in želje. V sredi Spodnještajercer je želja po ločitvi od Ljubljane ostala vedno budna. Klic po Führer-ju je bil vedno močnejši. Prišel je april 1941 in z njim osvoboditev, ki je bila željena in težko pričakovana. Nemci Spodnje Štajerske so ta boj verno dobojevali. Spodnja Štajerska je postala sestavni del Reich-a. Odstranitev hujskačev iz Spodnje Štajerske je bilo prvo delo za pričetek novega delovanja. V nadaljnjem govoru je Bundesführer razpravljal o jezikovnem problemu ter med drugim iznesel sledeče misli:

Zamudniki imajo še čas za pričetek nemščine. Priložnosti nudi organizacija Steirischer Heimatbund več kakor dovolj. V okrožju Marburg-Stadt so predpogoji za to najbolj ugodni. Tu se bo uporabilo drugo mero. Nezanjanje nemščine po 1. maju 1943 se v Marburg-u ne bo več vzelo na znanje. Prav ostro je Bundesführer obsodil tiste, ki obvladajo nemščino in se je ne poslužujejo. Oznanilo, da se bo topogledno kmalu napravilo red, je povzročilo burne ovacije.

Posmehljivo je nato Bundesführer obsedel tiste, ki se stojijo ob strani in svojo nevoljo za sodelovanje ne prikrivajo. Reich se ne obrača na svoje nasprotnike, ki bodo prej ali slej itak uničeni, Reich le kliče nihajoče, ki jih je pridobiti za nemško ljudstvo.

Sledilo je cenjenje storitev Marburg-a za skupnost. Nad 1.200.000 RM je mesto nabralo za vojno zimsko pomoč. Stotine Spodnještajercer stojijo kot prostovoljci na fronti, pri vojaki, v delovni službi. Marburg je na tem, da postane nacional-socialistična veletrdnjava.

K pozdravu Führer-ja se je dvignilo 30 tisoč rok k nemškemu pozdravu. Jasno so odmevale himne po zgodovinskem trgu ter oznanjale, da je Marburg nemško mesto. Parada pred Gauleiter-jem v ulici TegetthoffstraÙe, v kateri so korakale častne stotnije oborožene sile, policije, brambnega moštva in mladine, je zaključila okrožni dan.

V nekaterih krajih v okolici mesta, ki spadajo pod okrožje Marburg-Stadt, so se v nedeljo vršili vaški večeri, ki so tvorili odmev v vsakem pogledu navdušeno poteklega okrožnega dne. V mestu samem je pa popoldan bil hkrati pester spored sportnih prireditev, ker je mladina na igrišču Reichsbahnsportplatz pokazala svoje znanje.

Novi težki udarci za sovražno plovbo

Koncem preteklega tedna 19 ladij s skupno 125.000 brt, ena križarka in trije rušilci - Transport ameriških čet uničen

Pretekli četrtek je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo posebno vest, da so nemške podmornice med Spitzbergom in Islandijo napadle spremljavo, ki se je vračala iz sovjetskih luk v Anglijo in Ameriko. V večdnevni trdi boji so podmornice potopile tri sovražne rušilce, neko pomožno križarko ter pet transportnikov s skupno 50.000 brt. Dve drugi ladji sta bili težko poškodovani. V Atlantiku, pred Afriko in v Karibijskem morju so druge podmornice potopile 13 trgovskih ladij s skupno tonažo 75.000 brt, obenem pa tudi neko korveto. S tem je izgubila sovražna plovba v štirih dneh zopet 19 ladij s skupno tonažo 125.000 brt, povrh pa še tri rušilce in eno korveto.

V noči na 24. september so nemška letala bombardirala vojne cilje v grofovini York (Srednja Anglija). Angleška letala so v isti noči bombardirala več krajev Severne Nemčije in ob danski obali. Civilno prebivalstvo je imelo izgube. Deset bombnikov je bilo sestreljenih.

V noči na 25. september je nemško letalstvo uspešno bombardiralo neko prometno točko v jugozapadni Angliji, podnevi pa vojaške cilje ob južnoangleški obali.

V Severni Afriki so nemška letala dne 27. septembra bombardirala angleško oporišče v zeleniki Kufra, kjer so povzročila razdejanja in požare. Dan poprej so nemški lovc sestrelili

brez lastnih izgub osem angleških letal. V noči na 27. september je bilo bombardirano angleško vzletišče Helopolis pri Kairi.

Nov velik uspeh so dosegle nemške podmornice po poročilu z dne 28. septembra, ko so v Severnem Atlantiku uničile ameriški transport čet, namenjen za Anglijo. Ameriško spremljavo so tvorili maloštevilni, toda veliki in hitri parniki v spremstvu vojnih ladij. Transport je obsegal poleg čet tudi municijo in vojni material. Po večdnevni napadih so potopile podmornice 19.000tonski parnik tipa »Viceroy India«, nadalje 17.000tonski parnik tipa »Reina del Pacifico«, 11.000tonski transportnik tipa »Derbyshire« in še nekega rušilca. Dva transportnika sta bila poškodovana s torpedi. Tako je prejel sovražnik zelo hud udarec. Izgubil je tri hitre edinice s skupno tonažo 47.000 ton. V drugih področjih Atlantika od afriške do ameriške obale so potopile nemške podmornice še nadaljnjih 11 ladij s skupno tonažo 57.000 brt. Sovražna plovba je potemtakem izgubila v zadnjih štirih dneh 14 ladij s skupno tonažo 104.000 brt.

Po poročilu z dne 29. septembra so nemška letala podnevi bombardirala vojno važne naprave nekaterih mest jugovzhodne Anglije. Te napade je nemško letalstvo z uspehom ponovilo tudi 30. septembra. Pri tej priliki je uspešno bombardiralo razne cilje v južni in jugovzhodni Angliji.

Zavezništvo na življenje in smrt

„Sile Trojnega pakta so gospodar situacije!“ - Pomembna izvajanja zunanjega ministra v Ribbentrop-a ob dveletnici Trojnega pakta v hotelu „Kaiserhof“

Zunanji minister von Ribbentrop je o priliki dveletnice podpisa Trojnega pakta povabil v nedeljo zvečer v hotel »Kaiserhof« v Berlinu diplomatske zastopnike zavezniških sil in njih vojne atašee. Navzoči so bili med drugimi italijanski veleposl. Dino Alfieri, japonski veleposlanik general Ošima, Generalfeldmarschall v. Keitel, Reichspressechef Dr. Dietrich, državni tajnik v. Weizsäcker in vodilni uradniki zunanjega ministrstva.

Svarilo na naslov Zedinjenih držav.

V svojem govoru je označil zunanji minister v. Ribbentrop Trojni pakt kot politični simbol današnje osvobodilne borbe. Pakt je sklenjen predvsem kot svarilo na naslov Zedinjenih držav in je radi

tega čisto defenzivne narave. Znano je, da se Roosevelt ni zmenil za to svarilo. Še pred vstopom Amerike v vojno je prišlo do raznih sovražnosti proti nemškim in italijanskim ladjam, hkratu pa tudi do žalitev nemškega, italijanskega in japonskega naroda. Sile Trojnega pakta so vse to sprejemale z veliko rezervirano in so čakale leto dni na to, da bo ameriški narod spravil svojega prezidenta k pameti. Kljub temu je prišlo do vojne, ker jo je Roosevelt hotel imeti. Nekega dne je stavila Bela hiša Japonski zahteve, ki so morale razžaliti čast japonskega naroda. S tem je bila mera napolnjena do vrha in tako je Japonska udarila. Nato so sklenile sile Trojnega pakta, da orožja ne bodo odložile vse do tlej, dokler ne bo zavarovana bodočnost

Velika Nemčija zagotavlja vam in vašim otrokom srečno bodočnost.

Za to se učite nemščine v tečajih, ki jih prilježa organizacija Steirischer Heimatbund

PK-Aufnahme: Kriegsbericht Sautter (Wb.)

Das brennende Kampfgebiet einer Vorstadt von Stalingrad

v dveh, treh. Vendar ne smemo napolniti soda z moštom do vrha, marveč mora ostati približno za pedenj na visoko praznega prostora pod veho.

Ce le mogoče, naj bo v vsakem sodu le mošt ene same grozdne ali sadne sortel

3. Ravnanje z moštom.

Predvsem opozarjamo, da se naslednja izvajanja tičejo samo ravnanja z zdravim moštom, tako grozdnim, kot sadnim. Z moštom, ki smo ga naprešali iz bolnega ali nagnitega grozdja ali sadja, kakor tudi z moštom, ki iz kakršnihkoli vzrokov oboli, je treba postopati v vsakem primeru drugače, glede na vzroke napak ali obolenja. Enako, kot zdravnika k obolelemu človeku ali živali, moramo v slučaju obolenja moštva poklicati strokovnjaka, da ugotovi pravi vzrok in predpiše pravilno zdravljenje. Skoraj v vseh primerih je mogoče obolel mošt ozdraviti, ako vzrok pravočasno ugotovimo in mošt pravilno zdravimo.

Z zdravim moštom pa postopamo sledeče:

Takoj, ko je sod do predpisane mere (približno 9/10 svoje celotne vsebine) napolnjen, vstavimo kipelno veho.

Kipelna voha ima namen, da omogoča ogljikovi kislini, ki se tvori v sodu med vrenjem mošta, odhod iz soda, istočasno pa brani zraku dostop do mošta.

Zakaj pa zrak ne sme imeti do mošta pristopa? Zato, ker vinske oziroma jabolčne kvasnice, ki pretvarjajo sladkor v alkohol, boljše uspevajo, ako ima svež zrak manj pristopa. Nasprotno pa glivice, ki povzročajo kisanje pijač, in katerih je vedno dovolj v zraku, uspevajo samo ob dovoljnem pristopu svežega zraka. Da je to res, vemo iz izkušnje, da se tudi vino spremeni v kis, če ga pustimo delj časa v odprti posodi. Na površini pa se napravi kožnata prevleka in to so milijoni očetnih glivic!

Zato nikoli ne puščajmo veho v sodu med vrenjem odprte, temveč vstavimo v vsak sod kipelno veho! Oblik so najraznovrstnejših, kar pa ne igra nobene vloge.

Drugo, na kar moramo paziti, je pravilna toplina kleti. Pravzaprav bi moral imeti vsak vinogradnik in vsak sadjar vsaj dve kleti: eno, v kateri bi mošt prevrel, in drugo, v kateri bi bilo shranjeno že docela prevreto vino oziroma sadjevec. S strokovnim izrazom nazivamo prvo klet »vrelno«, drugo pa »založno klet«.

Toplina vrelne kleti, oziroma vsake

kleti, kjer se nahaja mošt, ki naj bi povrel, mora znašati stalno okrog 15° C. Če je toplina znatno višja, se s tem pospeši razvoj očetnih bakterij, to se pravi, nastane nevarnost, da se mošt skisa, da dobimo zavrelico namesto vina. Nasprotno pa pri prenizki toplini kleti mošt bodisi sploh ne začne vreti, ali pa povre nepopolno, oziroma poteče vrenje nepravilno. Dokler pa mošt docela ne prevre, ni sposoben za pretakanje in za shrambo v založni kleti. Zato moramo v času vrenja mošta vedno meriti toplino kleti in jo pravilno uravnavati, to je, če je prenizka, zračiti opoldne, ko je zunaj najbolj toplo, ali celo kuriti, če pa je toplina previsoka, zračimo klet zgodaj zjutraj, ko je zunaj najbolj mrzlo. Vrenje se pospeši, če pridamo moštvu čistih vinskih kvasnic.

Ko burno vrenje mošta poneha, zamenjamo kipelno veho z dokipelno veho. Ta je podobna navadni veho, le da je od spodaj navzgor po sredi prevrtana, istotako tudi počez v zgornjem delu. Opasana je dokipelna voha preko te počezne izvrtline z gumijevim trakom, tako da sicer lahko ogljikova kislina polagoma uhaja iz soda skozi veho, tesno se prilagajoč gumijev

pas pa brani zraku pristop skozi izvrtano veho v sod.

Ko je mošt docela povrel — kar je navadno slučaj decembra enkrat —, ga pretočimo. Pri tem pa moramo postopati previdno, da ne dvignemo drožja, ki se je med vrenjem vsedlo na dno soda.

Da se ne bi kdo čudil, pripomnimo še, da se med vrenjem količina mošta v soda znatno zmanjša — in to za toliko, kolikor ogljikove kisline je iz mošta izhlapelo v zrak.

Kdor sode, posodo, prešo in klet za mošt pravilno pripravi, pri prešanju pravilno postopa in z moštom med vrenjem in pri pretakanju pravilno ravna, pridelava iz zdravega grozdja, oziroma sadja, prav gotovo zdravo in dobro vino ali pa sadjevec. Če je ob slabih letinah sam na sebi mošt prekisel, ga smemo in moremo izboljšati s pridatkom sladkorja. Zdravljenje obolelega mošta pa zaupajmo le strokovno izobraženemu in izkušenemu kletarju.

MALE VESTI

* Führer je spregovoril pretekli ponedeljek v berlinskem Sportpalastu 12 tisoč častniškim pripravnikom vojske, mornarice, letalstva in Waffen-ff. Ti častniški pripravniki se nahajajo tik pred imenovanjem častnikom. Führerju je javil Reichsmarschall Göring mlade vojake, ki se bodo vrnili k svojim frontnim edinicam. V vznepenih besedah je nato podal Führer mlademu moštvu vpogled v velike nemško zgodovino, ki je doživela svoje kronanje v ogromni usodni borbi naših dni. Führer je opozoril na visoke dolžnosti, ki jih imajo častniki na čelu svojih vojakov, zaključil pa je svoja izvajanja z izpovedjo globoke vere v zmago in zaupanjem v bojno moč in sposobnost nemškega vojaka. Na Reichsmarschallov poziv je po Führerjevem govoru zadonel navdušen Sieg-Heil! Adolf Hitlerju.

* Dr. Goebbels je govoril glavnim urednikom. Reichsminister dr. Goebbels je minulo sredo govoril zbranim glavnim urednikom Berlina in zastopnikom ostalega nemškega tiska. V svojem govoru jim je razložil temelje dela, ki ga bo

Flaggenhissung am Kluchor-Pass

Als wir am 25. August morgens aus unseren Zelten kriechen — etwas verfroren, denn die Nacht war empfindlich kalt — grüßt uns die strahlende Sonne aus dem wolkenlosen Himmel.

Wir liegen hier in 3000 m Höhe auf einem kleinen Felsgipfel rechts des Kluchor-Passes. So weit das Auge reicht, reiht sich Gipfel an Gipfel — lauter 3—4000er. Mächtige Gletscher leuchten im Morgenlicht zu uns herüber.

Hier auf unserem Gipfel soll heute die Reichskriegsflagge gehißt werden. Es wird dies wohl ein einmaliger, historischer Augenblick in der Geschichte dieses Krieges sein, die Flaggenhissung auf dem ersten von Gebirgsjägern erstürmten Kaukasuspaß.

Wir schauen zurück in das Tal, aus dem in gleichmäßigen Abständen unsere Trägerkolonnen heraufkommen. Mit dem Glas können wir bereits eine Gruppe Männer unterscheiden, die unter großer Anstrengung den Flaggenmast heraufträgt.

Zwei Stunden sind seitdem vergangen. Der Flaggenmast steht bereits — fest verankert — auf der kaum fünf Quadratmeter großen Fläche unseres Gipfels. Die kleine Gruppe Jäger, die sich hier versammelt hat, ist angetreten zur Flaggenhissung. Der Oberleutnant hält noch eine Ansprache — er gedenkt der Toten, die für die Erzwingung dieses Passes ihr Leben lassen mußten, er erinnert uns aber auch daran, daß wir stolz darauf sein sollen, an diesem Gebirgskrieg teilnehmen zu dürfen. Er sprach damit uns allen aus dem Herzen, wenn er sagte: »Wer von uns Jägern trug nicht schon seit langem die Hoffnung in sich, in seinem Spezialgebiet — im Gebirge — eingesetzt zu werden.«

Anschließend folgte die feierliche Flaggenhissung. Langsam schwebte um 9.15 Uhr morgens die Reichskriegsflagge am Mast empor! Nun flattert sie stolz im Winde, umgeben von den schweigenden, steinernen Riesen des Kaukasus — ein Wahrzeichen deutschen Soldatentums.

Uffz. J. Stermoser

treba opraviti v četrtem vojnem letu. Poslušalцем je med svojimi izvajanjmi dal tudi vpogled v poročevalsko politiko Reich-a. Goebbels je podčrtal, da je glavna naloga uradnikov aktivno sodelovanje v duševnem vodstvu javnega mnenja.

* **Infanterieregiment »Feldherrnhalle«.** Führer je funkcionarje in moštvo SA-odredov, ki stojijo 68 odstotkov na raznih frontah in so se povsod odlikovali, v znak prizadevanja odlikoval z odličkom, ki glasi: »Uvažujoč službovanje SA-članov v boju za Veliko Nemčijo in njeno bodočnost, podelim 271. regimentu infanterije oznako Infanterieregiment »Feldherrnhalle«.

* **Odlikovan S; odnjestajerc.** 44-vojak Franz Greifoner iz Unterrann-a pri Pettau-u je bil za hrabro vedenje pred sovražnikom odlikovan z železnim križem II. razreda, to je Eisernes Kreuz II. Klasse.

* **»Stajerskega Gospodarja«** se lahko naroči na vsaki pošti, kjer se hkrati položi naročnino za prvo četrtletje. Pošta preskrbi vse nadaljnje in naročniku potem tudi redno dostavlja list. Pošta se potem sama briga za inkaso nadaljnje naročnine, ki jo tudi obračuni z našo upravo. Naročniki nimajo pri tem nobenih pisarij in sitnarij. Tam, kjer imajo pošte pismonoše, prevzemajo tudi isti denar za časopis, tako da si ljudje na deželi in po mestih lahko prištedijo tudi pot do pošte.

* **Veljavnost tretje oblačilne nakaznice** je podaljšana. Dne 25. septembra 1942 je bil v RA objavljen razglas glede podaljšanja veljavnosti tretje oblačilne nakaznice za moške, ženske, fante, dekleta in male otroke ter dodatne oblačilne karte za mladostnike na 31. decembrom 1942 do 30. junija 1944. To znači, da se odrezke za nakup, ki niso izrabljeni na tretji oblačilni nakaznici (dritte Reichskleiderkarte) ter tretje dodatne oblačilne karte za mladostnike (dritte Zusatzkleiderkarte für Jugendliche) lahko uporabi za nakupe tudi po 31. decembru 1942. Se enkrat se opozarja, da veljajo druga oblačilna nakaznica ter druga dodatna oblačilna nakaznica za mladostne do 31. avgusta 1943 in da sta do tega časa veljavni druga in tretja oblačilna nakaznica vzporedno. Četrta oblačilna nakaznica je v predpripravi. Z izdajo iste je računati decembra meseca.

* **Tisoča civilna poroka v Marburgu.** Za 1. oktobra pop. je bila pri Standesamtu določena tisoča civilna poroka tekom enega leta. Zenin Jos. Kollar, nevesta Helene Vetschernig.

* **Pomagaj tovarišu pri delu!** Še prsti na roki niso enaki, kako bi potem naj bili enaki ljudje! Da so ljudje različni, se vidi tudi pri delu. To naj se pa ne opazja na neprijeten način, ker to nam škoduje. Ravno sedaj v vojnem času, ko mora staro in mlado, moški in ženske, učeno in neučeno, delati, navezano eden na drugega, kjer eden delo prej razume, drugi zopet pozneje, kjer je mlajši bolj uren kakor starejši itd., je sveta dolžnost vseh tistih, ki so v delo vpeljavani, da svojim manj izkušenim in manj spretnim delovnim tovarišem stojijo z nasveti in navodili ob strani in jim pomagajo. Na račun drugih samega sebe spraviti v ospredje, ni nikakršna umetnost. Posamične večje storitve ne dvignejo produkcije, če nekateri s svojim delom ne pridejo naprej. Odločilna je celotna produkcija. Danes je tudi nujna potreba, da se ženskimi delovnimi silami in ženskimi pomožnimi silami gre tovariško na roke

PK-Aufnahme: Kriegsberichtler Kempe (Wb.)

Unerhört schwer sind die Wegeverhältnisse, die unsere kämpfende Truppe bei Rschew zu meistern hat

ter jih opozarja na nevarnosti nezgod, ki se lahko pripetijo. Pokazati jim je prijeme ter vzbujati v njih zanimanje za varnost pred nezgodami. Vedno je treba misliti, da vsi skupaj deloma za zmago. Pri vsem tem pa se ne sme pozabiti na mlajše delovne sile. Pomagati jim je posebno pri opravljanju težjega dela in jih opozarjati na nevarnosti, ki jih lahko povzroči delo. Čim bolj se zravna vse razlike in bolj ko se delovno tovarištvu izživlja, tem bolj lepo in varno se razvija delo. Varno delo jamči za zmago!

* **Kaj je treba znati o nakupu jabolk?** Z odlokom Gauleiter-ja je vsakemu potrošniku na Stajerskem dovoljeno kupiti deset kil jabolk, in sicer na podlagi nakupnega dovolila pri pridelovalcu ali pa pri trgovcu s sadjem. Ta dovolila se bo v kratkem razdelila konzumentom. Jabolka so namreč, kakor že objavljeno, radi preskrbe ostalih delov Reich-a pod gospodarstvom. Konzument, ki ni sam pridelovalec sadja, si za to dovolilo lahko kupi jabolka pri kakem kmetu. Pri tem seveda ne sme priti do poštnih in železniških pošiljk, ki bi ti dve ustanovi lahko preveč obremenili. Nakup je dovoljen samo po cenah, ki so uradno določene.

* **Pasite svinje na njivah izkopanega krompirja!** Pri kopyanju krompirja ostane vedno nekaj gomoljev v zemlji, kar se pri najboljši volji ne more popolnoma prepričati. Tudi naknadno iskanje in spravljanje takih v zemlji ostalih krompirjevih sadežev navadno ne uspe. Ker je danes škoda vsakega, tudi najmanjšega krompirčka, da bi ostal neizrabljen, se priporoča, da se pusti svinje na izkopane krompirjeve njive, kjer se bodo pasle in pri tem našle in požrle krompir, ki bi drugače segnil.

* **Napadi tolpe v Bosni.** Resen vojni položaj boljševikov na vzhodu je njihovim somišljenikom v Bosni dal povod za nove krajevne napade in poskuse sabotažnih dejanj, ki so se pa ob pazljivosti nemških varnostnih sil izjalovili. V minulem tednu so komunistične tolpe oplenile posamezne hiše, napadle stransko ležeče va-

si ter odgnale prebivalstvo. Kjer so tolpe trčile na odpor, so pobegnile nazaj v šume. V šumah se jih je v njihovih skrivališčih našlo in uničilo. Krajevni napadi na železniške proge in mostove so bili pravočasno opaženi in preprečeni. Nekaj povzročiteljev teh sabotažnih akcij, katerih stiki z angleško tajno službo so dokazani, je bilo ujetih. Posamezne očičevalne akcije se v raznih področjih po načrtu nadaljujejo.

* **Tudi Milan Stojadinović je napram Nemčiji igral dvojno vlogo.** Nedavno smo v našem tedniku objavili pismo, ki ga je angleški poslanik pri belgrajski vladi leta 1941. pisal princu Pavlu. Dotično pismo je vsebovalo odgovor angleške vlade na gotova vprašanja, ki jih je Pavel Karadjordjevič ustmeno stavil angleškemu poslaniku Campbellu glede angleške pomoči v slučaju izbruha vojne med Nemčijo in Jugoslavijo. Ta korespondenca se je vodila februarja 1941, torej v času, ko je jugoslovanska vlada pod njegovim vplivom že vodila z Nemčijo pogajanja za podpis pakta sil osi. Sedaj se je pa našlo in objavilo dokument, in sicer originalni zapisnik seje belgrajske vlade, ki se je vršila dne 17. julija 1935 pod predsedstvom takratnega predsednika ministrskega sveta, dr. Milana Stojadinovića, ki je bil po celem svetu znan in razkričan kot velik prijatelj Nemčije. Izvleček iz zapisnika vladne seje bo našim bralcem lahko v dokaz, da je tudi Stojadinović držal dva železa v žerjavici ter čisto na hinavski način na obe strani hlinil prijateljstvo. Igral je pač dvojno vlogo, sliče kakor njegov intimni prijatelj in državni poglavar knez Pavle. Iz zapisnika posnemamo: »Vlada njegovega kraljevskega veličanstva z zadovoljstvom ugotavlja, da je vztrajna in konsekventna politika male antante za konsolidacijo situacije v Podonavju na podlagi odklanjanja vseh revizijskih in restavracijskih stremiljenj imela za posledico ponovno utrditev mednarodnega položaja Jugoslavije in njenih zaveznikov. Jugoslovanska vlada ugotavlja, da predstavlja vzdrževanje edinosti male antante njeno še ožjo

Izrek tedna

Končna zmaga pripada silam osi

»Klar und offen reden, und wenn man einen Freund hat, mit ihm zusammen bis ans Ende marschieren.« Po našem: »Jasno in odkrito govoriti in če imamo prijatelja, korakati z njim do kraja.« Tako je izjavil Benito Mussolini ob obletnici sklepanja pakta sil osi.

S temi besedami je italijanski ministrski predsednik Benito Mussolini dovolj jasno povedal, kako misli o medsebojnem razmerju Italije, Nemčije in Japonske, ki predstavljajo sile osi. Pod »jasnimi in odkritimi besedami« je ta veliki politik, pisec, govornik, iniciator, stvarnik in vodja fašizma ter ustanovitelj italijanskega imperija mislil na odkrite karte, s katerimi igrajo sile osi v izvedbi svojih velikih načrtov napram pluto-kracijam. Hotel je podčrtati, da med Rimom, Berlinom in Tokijem ni nobenih prikritih misli v ozadju in da je to, kar vsebuje tozadevni pakt ali pogodba imenovanih treh držav, »popolnoma čisto omizje«, brez vsake diplomatske zahrbtnosti. Nobena od teh treh velesil ne zasleduje ničesar drugega kakor to, kar so se dogovorile in se tudi samo za to bojujejo.

Drugi del Mussolinijevih misli o prijatelju, s katerim da je treba korakati do kraja, ni težko razumljiv. Kakor je v prvem delu svoje izjave povedal o poštenem, odkritem in jasnem namenu, ki ga vsi trije pogodbeniki trojnega pakta spoštujejo pri popolnoma čistih računih, tako je v svojem drugem delu mislil na vse morebitnosti, ki se pri izvajanju skupnih nalog lahko pojavijo. S prijateljem korakati do kraja se v tem primeru pravi, da se bodo vsi trije zavezniki skupno borili do konca in da ne bo nobeden preje izstopil iz pakta, tudi če bi morebiti dosegel preje svoj cilj kakor ostala pogodbenika ali pa, če bi eden ali drugi bil po okoliščinah prisiljen nositi bolj trda bremena. Ob strani prijateljev bojevati se hočejo sile osov in vse do končne zmage, ne ozirajoč se pri tem na levo ali desno. V trojnem paktu, ki so ga sklenile sile osi Rim—Berlin—Tokio, so se Italija, Nemčija in Japonska najsvežeje medsebojno obvezale in se zaobljubile, da se bodo v interesu svojih držav in narodov bojevale za dosego stavljenih si ciljev kakor ena sama država. Usoda teh treh velesil je s tem povezana v enoto in to edinstvo, ki je edinstveno v zgodovini vojn, je Mussolini prav posebno naglasil v svoji, v pričujočem izreku tedna popisanji izjavi.

Ne bo odveč, če se k temu doda, da je Mussolinijeva izjava prav posebno močan steber, na katerem slonijo izgledi za končno zmago Nemčije, Italije in Japonske, ki bodo na razvalinah poraženega plutokratskega družabnega reda ustanovile novi in boljši red. Položaj po bojiščih nam to iz dneva v dan bolj potrjuje in čas, ko bodo zapele fanfare zmagovit zaključek vojne, ni več daleč.

* Japonski general je padel. Kakor poroča japonsko vojno ministrstvo, je v srednji Kitajski padel generalni poročnik Sagaj, komandant neke japonske armade.

GOSPODARSTVO

Vsi se bojujemo v pridelovalni bitki!

Slej kot prej zahteva žetev mnogo truda in dela. O važnosti spravljanja žita ni treba govoriti. Tudi krompir mora priti pod streho, kar ni nič manj važno. Potrošniku je dobro znano, kaj pomeni spraviti kmetijske pridelke na varno ter bo za to vedno imel dovolj razumevanja. Uvidevnost ljudi sega že dalje ter skušajo spoznati povezanost med državo in žetvijo ter pridelkom in potrošnjo. O tem si nekaj mestni človek seveda ni belil svoje glave, najmanj pa takozvani »samo-potrošniki« ki so navadno šele po temeljitim prepričanju uporabili pridelke, ki so bili izpostavljeni kvari.

Vojna je to s svojimi vplivi seveda precej spremenila. Notranja udeležba vseh na prehranjevalnih ukrepih, ki so občutni za vse prebivalstvo, je ljudi prisilila do globljega razmišljanja o vsem tem. Kmet, ki že od nekaj skrbi za prehrano, je tudi mestnemu potrošniku postal bolj znan in bližji. S tem se je po zaslugi nacionalsocializma postavilo most med podeželjem in mestom, ki je danes trden in varen. Ta most bo naše ljudstvo gotovo tudi v bodoče obdržalo, ker bi vse drugo sicer bilo nespametno. Nikdo od nas nima pravice, zahtevati od svojih soljudi najvišjih storitev, ako sam ni pripravljen tudi nekaj prispevati. Ako kmetško ljudstvo stavi skupnosti kakšne zahteve, za-

služi vso podporo, vsako pomoč, olajšavo in pospeševanje za dosego istih. Nikakor ne gre, da bi kmetje bili obremenjeni z vsemi težavami in trdotami pridelovalne bitke, ki naj delajo in preskrbijo prehrano in krmo, ne da bi pri tem tudi ljudska skupnost na svoja ramena ne prevzela gotovega dela bremen in odgovornosti. Vsi moramo v pridelovalni bitki pomagati dobojevati zmago in ne samo podeželsko ljudstvo.

Ze v času žetve in spravljanja pridelkov, ki stane kmeta veliko dela in truda, se mora kmetovalec brigati za predpriprave za novo setev. Še predno zapade sneg, morajo veliki kompleksi njiv biti zopet preorani in obdelani ali pa vsaj za spomladansko setev pripravljeni. Ne samo za jutranji dan, temveč za bodoče leto mora misliti in se pripravljati kmetovalec. Prepričani smo, da se danes povsod prizna kmečko delo in trud, da se cenijo to telesno in priznava duševno delo, ki ga opravljajo deželani po svojih malih, srednjih in večjih posestvih. Pravilno priznanje je velike važnosti, ker tvori podlago za potrebno podpiranje in pospeševanje kmečkega ljudstva na vseh področjih javnega življenja, pa naj si gre za kmeta, kmetico, kmečkega delavca ali podeželskega gospodarja.

O izumu klopotca

Kadar po naših vinskih goricah zaklopočejo klopotci, tedaj velja to kot javno opozorilo za prve in zadnje goste, da prihaja čas ne še za trgateg, marveč za zobanje grozdja. To so mali in veliki krilati. Mnogo je razlaganj in povesti radi klopotcev — posebnosti Spodnje Stajerske, le povest o klopotcih je kratka in zabavna.

Ze v davnih dobrih časih so bili spodnještajerski vinogradniki radodarni z dobro kapljico, glede zobanja so pa bili skopuhi in so se tresli za vsako jagodo. Niti za dobro plačilo ni bilo mogoče kupiti grozdja. Zadevo so pa rešili — ptiči. Ze okrog Velike gospojne so se kar sami povabili na poskušnjo dozorevačega grozdja. Ze poskus se jim je tako dopadel, da so večinoma ostali kar v vinogradu ali pa prav blizu. Glavno besedo o vsem so imeli škoreci. Vinogradniki so poskušali vsa strašila, pa kaj se je krilata gosпода za nje brigala. Tedaj je eden bolj prebrisanih vinogradnikov prišel na misel čisto novega strašila s klopotci. Oglušajoče klopotanje mora pač pregnati vso ptičjo nadlogo. Prvi poskus se je res obnesel. Ptičem se je izprva res nekako čudno zdelo to strašno ropotanje tans, kjer so doslej v blaženem miru po svoje zobali sladko grozdje. Še bolj kot prvi strah jih je gnala radovednost in seveda stara slast po grozdju. Poizkus se je srečno obnesel. Zaradi nas naj le klopoče kolikor hoče; mi pa bomo po stari navadi še dalje zobali. Ščasoma in ko so se do zadnjega ptička temu »strašilu« privadili, so postali celo hvaležni za izum klopotca. Prvič so vsi tisti, ki nimajo koledarja, točno vedeli za čas prvih poskusnih zobanj. To glasno klopotanje je tem krilatim gostom postalo dobrodošlo, ker so se med zobanjem čisto nemoteno lahko tudi na ves glas med seboj pogo-

varjali — na primer v katerem vinogradu je še boljše grozdje.

In kaj je vsemu temu rekel vinogradnik? Nič! Izpčetka se je nad predrznostjo teh ptičjih gostov jezil, potem pa — da ptiči ne bodo mislili, da se jih on boji — je pustil še nadalje klopotce klopotati. Od tistega časa klopotajo po spodnještajerskih vinogradih klopotci in bodo klopotali vse dotlej, dokler bo po lepih spodnještajerskih hribih rasla vinska trta ter rodila sladko grozdje. —tz.

ODREDBE

* Nove odredbe. Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark (Odredbeni in uradni list) št. 98 z dne 25. septembra t. l. objavlja štiri odredbe, eno določbo, en razglas in en popravek. 1. Tretjo določbo k izvedbi pete odredbe o uvedbi davčno pravnih predpisov na Spodnjem Stajerskem od 18. decembra 1941 (ocenitev zazidanih zemljišč). 2. Odredbo o kreditnih dogovorih z inozemskimi bančnimi odbori. 3. Odredbo k dopolnitvi odredbe o objavljanju kartografskih razlošč. 4. Odredba o uporabi generatorskih motornih vozil na Spodnjem Stajerskem. 5. Odredbo o Nemškem Rdečem Krizu na Spodnjem Stajerskem. 6. Razglas o poravnavi lastnikov zadolžnic bivše jugoslovanske države. 7. Popravek.

* Zopet rekord v ljudskem gibanju v Marburgu. Ne bo še nič s pričakovano normalizacijo. To pot je bilo Standesamtu prijavljenih: 120 rojstev (zadnjič 86), od teh 58 dečkov (zadnjič 46) in 62 deklic (zadnjič 40); 76 smrtnih slučajev (zadnjič 42), od teh 41 moških (zadnjič 23) in 35 žensk (zadnjič 19). Pač pa so ostale poroke na isti višini: to pot 38, zadnjič 34.

UMNI KMETOVALEC

Kdor dobro pijačo pridelat želi, naj se naslednjih nasvetov drži . . .

Da bomo pridelali dobro pijačo, moramo: 1. pravilno pripraviti sode in posodo, s katero pride mošt v dotiko; 2. pravilno postopati pri prešanju in 3. pravilno ravnati s svežim moštom.

Povdarjamo, da veljajo, razen nekaterih posebnosti, katere bomo sproti navedli, enake smernice tako za pridelovanje grozdnega mošta, kakor za pridelovanje sadjeveca ali sadnega mošta! Zato so naslednja navodila enako važna i za vinogradnike i za sadjarje!

1. Priprava sodov, posode, preše in kleti.

Tako vino, kakor sadjevec imata lastnost, da se navzameta vonja in okusa od vseh stvari, s katerimi prideta v dotiko. Ta lastnost nam mora biti v spominu pri vsem našem kletarjenju, kakor se s skupnim nazivom imenujejo dela pri pridobivanju in shranjevanju pijače.

Ker pride pijača najbolj tesno in za najdalje časa v dotiko vprav s sodom, kamor jo shranimo, je jasno, da ne sme imeti sod nobenega lastnega ali privzetege vonja, niti okusa, ako nočemo, da preide dotični vonj ali okus tudi na pijačo! Pa ne samo vonj in okus, tudi barvo potegne pijača nase! Zato moramo tudi vsa morebitna barvila iz sodov odstraniti, preden natočimo pijačo vanje!

Vse umivanje, izkuhanje, izparivanje in luženje sodov ima torej en in isti cilj: odstraniti sodom vsak vonj, okus in barvilo.

Kako ta cilj dosežemo?

Ce je bil sod, ki ga želimo pripraviti, že pred nedavnim izprazenjen, in če nameravamo natočiti vanj enakovrstno pijačo (torej v sod, kjer je bil dozdaj sadjevec, sadni mošt, ali v sod, kjer smo imeli rdeče vino, spet mošt za rdeče vino), s pripravo sode ni veliko dela. Natočimo vanj čiste hladne vode, približno za eno desetino njegove vsebine, stresemo poleg tega vanj še nekoliko drobnih kamenčkov, začepimo veko, in začnemo sod počasi in previdno valjati in postavljati izmenoma zdaj na eno, zdaj na drugo dno. Čez čas iztočimo vodo in nalijemo v sod svežo. Ta postopek ponavljamo toliko časa, da je voda, ki jo iz sode izlijemo, popolnoma čista, brez vsakega vonja in okusa. O tem se prepričajmo na ta način, da natočimo v čašo vode, s katero smo nazadnje sod izplaknili in jo vzamemo v usta. Če ima voda kak vonj ali okus, ali če ni docela čista, moramo izpiranje sode še nadaljevati.

Ce pa je bil sod delj časa prazen, posebno, če smo ga med tem časom večkrat zažveplali, ne zadostuje izpiranje z mrzlo vodo, kajti ostanki žveplanih par so se zajedli v les in jih mrzla voda ne more odstraniti. Pač pa bi jih izlužil mošt in pijača bi dobila neprijeten okus po žveplu, ki ga je povrh tega nemogoče iz pijače odstraniti. Zato moramo tak sod izpariti z vročo vodo, kateri je primešati nekaj sode, ali pa kakega drugega lužilnega sredstva (n. pr. kuhinjske soli ali pa »Montanin«-a itd.). Vodo moramo vliati v sod vrolo ter veko dobro zabiti, nato pa kotrljamo sod sem in tja. Ker sili v sodu nastajajoča para na vseh špranjah in luknjicah navzven, je pri takem zaparivanju sode najboljša prilika, da zadelamo špranje med dogami s koruznim ali kakim

drugim ličjem. Če pa ima sod prevelike špranje in luknje, se para v njem sploh ne tvori, ter ga je treba dati v popravilo in nato ponovno zapariti.

Opozarjamo, da je treba vodo izpustiti iz sode, dokler je še vroča, kajti sicer ostane zaparivanje brez učinka!

Ce nameravamo sod od rdečega vina porabiti za belo vino, ga moramo tolikokrat s kropom in sodo izpariti, dokler ne izgine iz vode, ko jo izlijemo, poslednja sled rdečila. Enako moramo izparjenje z vrolo vodo vsaj 3 do 5 krat ponoviti, če nameravamo sod, v katerem je bil doslej sadjevec, uporabiti za vino. Povdarjamo pa ponovno, da je treba pri vsakem izparivanju izpustiti vodo iz sode še vročo!

Ako sod ni bil dodobra pomit, ko je bil iztočen, seveda dozdaj opisano izpiranje in izparivanje z vodo ne zadostuje. V takih primerih je treba vratca ozir. dno izvzeti ter notranjost dobro odrgniti s krtačo, katero namakamo v vroči sodnati raztopini. Šele nato lahko sod zapremo, izparimo in z mrzlo vodo izperemo.

Ako je sod plesniv, kar spoznamo že po plesnobnem vonju, ki zaudarja iz sode, je treba predvsem ugotoviti, kako globoko je plesnoba v les že prodrla. V vsakem primeru plesnivost je brezpogojno potrebno, da sodu izvzamemo dno. Nato ugotovimo, kake barve je plesnivost. Če se nahajajo v notranjosti sode le tu in tam manjše površine plesni, ki je bele barve, zadostuje po navadi, da sod s trdo snho krtačo na teh mestih toliko časa drgnemo, da plesnoba docela odstranimo. Nato ves sod oribamo še s hladno vodo, vstavimo dno, izparimo tolikokrat, da vonj po plesnobi docela izgine ter končno z mrzlo vodo izplaknemo. Če pa je plesnoba postala že sive ali zelenkaste barve, je to znak, da se je vjedla že toliko globoko v les, da je s krtačo ne moremo več odstraniti, marveč le z obličjem ali s strugalom. Če pa so plesnoba mesta postala že rumenkaste ali rdečkaste barve, je plesnoba prerasla les že tako globoko, da jo je sploh nemogoče odstraniti in tak sod za pijačo sploh ni več uporaben.

Tudi sod, v katerem smo imeli jesih (kis ali ocet), za pijačo ni več primeren. Iz previdnosti porabimo tudi sode, ki so bili plesnivi in smo jih ozdravili, vprvič raje za sadjevec, kot za vinski mošt, ker je pač pri sadjevcu škoda manjša, ako je sod vendarle ohranil nekaj plesnivega vonja.

Izluženje lahko izvedemo bodisi z vrolo sodnato vodo, s katero izparivamo sod toliko časa, da postane voda (ki jo je vedno še vročo iztakati!) popolnoma čista, brez vonja in okusa. Nato sod z mrzlo vodo parkrat izplaknemo in uporabimo vprvič, če le mogoče, za sadjevec. Izluženje z mrzlo vodo se izvrši tako, da nalijemo v sod do vrha čiste hladne vode, pustimo dva dni, nato pa izlijemo to vodo in napolnimo sod s svežo. Tako postopamo 14 dni, po potrebi pa še dalj — dokler pač voda ni popolnoma čista.

Pravočasno je treba poskrbeti tudi za dovoljno število vek, zamaškov in čepov, namazati obroče z minijem in lakom, peto vijaka v sodovih vratcih pa s parafinom.

Pri roki moramo imeti tudi nekaj cementa ali kake dobre zmesi za zadelavanje špranj pri sodih, ki puščajo.

Nadalje je treba skrbno očistiti, to je po potrebi s krtačo in vročo sodnato vodo oribati, nato pa z mrzlo vodo izpariti: sadni mlin, prešni koš in vso posodo, s katero pride mošt v dotiko. Kajti ne samo sod, marveč tudi nesnažna ali celo plesniva preša, mlin ali posoda nam lahko pokvari pijačo — in to nepopravljivo! V tem oziru ne moremo biti nikdar dovolj natančni in skrbni in se vsaka malomarnost hudo maščuje.

Obroče pri prešnem košu in vse železne dele pri sadnem mlinu je priporočljivo sveže prelakirati z lakom, ki ne sme imeti vonja, niti biti razjedljiv ali kakorkoli odstranljiv. Če takega laka ne dobimo, je boljše, da samo odrgnemo rjo in namažemo železne dele z jedilnim oljem.

Končno moramo tudi klet pravilno pripraviti za pijačo. To se pravi, odstraniti iz nje vse prazne sode in vso navlako, ki se je v teku leta nabrala, nato pa stene in strop dobro omesti. Enako je očistiti tudi tla in podloge za sode. Ob enem je treba klet dobro prezračiti. Samoposebi umljivo je, da ne sme biti klet sama, niti nobena v njej se nahajajoča stvar zaudarjati po plesnobi ali po kakem drugem vonju, ki bi se ga seveda tudi v tako klet shranjena pijača takoj navzela.

2. Pravilno ravnanje pri prešanju.

Prvo načelo, ki ga moramo brezpogojno upoštevati, ako hočemo pridelati zdravo in dobro pijačo, se glasi: Prešati smemo samo snažno in zdravo grozdje in sadje, oziroma vsaj zdravo zase, in ostalo posebej (n. pr. grozdje, načeto po »plemeniti gnilobi«).

Zato se ne smemo strašiti truda, da sadje ali pa tudi grozdje po potrebi pred prešanjem operemo in odstranimo gnilobo.

Drugo načelo je, da čakajmo s prešanjem, dokler ni grozdje in sadje popolnoma dozorelo. Tako v grozdju, kakor v sadju se vprav zadnje dni pred popolno zrelostjo razvije največ sladkorja. Vendar je treba pri sadju opozoriti, da ne smemo čakati tako dolgo, da bi sadje prezorelo, to je, da bi postalo moknato. Pri nekaterih vrstah hrušk niti ne smemo čakati, da bi začele mehčati. Kdaj je torej prešati posamezne sadne sorte, je treba ugotoviti na podlagi izkušnje.

Tretje načelo mora biti: pri mletju in prešanju naj pride sadje in grozdje čim manj z železom v dotiko!

Četrto načelo: Grozdje, če le mogoče, pečljati, sadje pa zmleti tako, da valji kar se da močno premečkajo staničje, da pa vendar mlin ne dela iz sadja kaše, marveč ga pušča v rezinah.

Peto načelo: Od trenutka, ko sadje ali pa grozdje zmeljemo, pa do trenutka, ko pride mošt v sod, naj mine kar le mogoče kratek čas! Zato je treba polniti prešo takoj izpod mlina ter mošt odnašati v sod (ali ga napeljati po cevi) sproti izpod preše. Izjema velja samo pri napravljanju črnine, ki mora na tropu povreti, preden jo prešamo.

Priporočljivo je, pod iztočni žleb preše obesiti košarico s sitom, da se mošt preceja ter pride na ta način veliko manj staničja v sod, zato pa je pozneje tudi manj drozja.

Stremeti moramo tudi za tem, da napolnimo vsak sod v čim krajšem razdobju, po možnosti v enem dnevu, ali vsaj

PK-Kriegsbericht Freckmann (Sch)

Nur sprungweise kann sich der Regimentskommandeur zu seinen Männern vorarbeiten. Fast täglich berichtet das OKW von heftigen Kämpfen am Wolchow. Dieses Bild wurde an einem kleinen Brückenkopf, den unsere Truppen am jenseitigen Ufer dieses kampfumtobten Flusses besetzt halten und den sie gegen alle Angriffe der Bolschewisten mit eiserner Zähigkeit verteidigen, gemacht. Diese Stelle kann vom Feind eingesehen werden und kann daher nur einzeln im Sprung passiert werden

njihovih narodov, obenem pa tudi nova ureditev sveta v zahtevanem smislu.

Zunanji minister se je bavil nato z dogodki, ki so sledili izbruhu vzhodnoazijske vojne. Govoril je o japonskih uspehih ter o japonskih pozicijah v Pacifiku, ki segajo od Aleutskih do Salomonskih otokov vse do Singapurja. Danes ogroža japonska vojska celo srce Britanskega imperija: Indijo! V Afriki so zavezniške sile v zmagovitem zaletu in zvestem tovarštvu iztrgale Angležem Tobruk, Sollum in Marsa Matruk. Sedaj stoje v močnih postojankah pri El Alameinu pred vrati Egipta. V Sredozemskem morju prizadevata zavezniško nemško-italijansko letalstvo in mornarica angleški pomorski sili vedno nove uničujoče udarce, medtem pa se — povsem naravno — koncentrirata glavni interes na vzhodno fronto.

Stalingrad — morda simbol!

Von Ribbentrop je nato vzbudil spomin na uspešne borbe pri Harkovu, na Kerču in pri Sevastopolu. »Več tednov«, tako je dejal, »se že bije bitka za Stalingrad. Bilo bi predrzno govoriti o izmeru te gigantske borbe ter o nedosegljivem junaštvu naših vojakov. K temu je poklcan samo eden: vojskovodja, ki vodi to titanško borbo tako, kakor je sam zamislil, vodil in uspešno končal vse ogromne bitke in pohode v tej vojni, ki je bila namenjena uničenju nemškega naroda. Toda nekaj smem izpregovoriti: Mi vsi, politiki in vojniki, pa tudi nemški narod, vemo, da gre v tej vojni za nekaj velikega. In še nekaj vemo, gospodje: junake in hrabre nemške čete bodo zmagale tudi v stalingrajski bitki. Morda se bo pozneje povzdignilo stalingrajsko bitko v simbol te evropske osvobodilne vojne. Kajti z zavzetjem tega mesta, ki tvori velik zvezni centrum med severno in južno Rusijo, bo zadan našemu najnevarnejšemu nasprotniku udarec, od katerega si ne bo več opomogel.«

Izgube sovjetov.

S končanimi vojaškimi operacijami v tem letu — tako je nadaljeval svoj govor zunanji minister — bo prišla Sovjetska Unija v zelo težaven položaj, ker so njene izgube izredno velike. Nemške in zavezniške čete so zavojevale 1,6 milijonov kvadratnih kilometrov, t. j. prostor, ki je tako velik kot Nemčija, Francija in Anglija skupaj. Na ta način je izgubila Sovjetska Unija 90 milijonov ljudi. Nove rekrutacije sovjetske vojske se bodo zamogle vršiti v glavnem samo še med primitivnimi sovjetskimi narodi vzhoda. Sovjetija je razen tega izgubila 14 milijonov mrtvih, ranjenih in ujetih vojakov. S tem je Sovjetska Unija izgubila nad dve tretjini svojih mladih, za vojskovanje sposobnih ljudi. V nemških rokah so pa tudi najrodovitnejše pokrajine Sovjetske Unije. Več kot dve tretjini krušnega žita, nad dve tretjini produkcije mesa in skoro vsa oskrba s sladkorjem je izpadla za Sovjetsko Unijo. Prav tako katastrofalne so izgube, ki jih je utrpela glede življenjsko važnih surovin. Tako primanjkuje Sovjetski Uniji za bodoče 60 do 70 odstotkov železne rude in premoga. Prav tako v bodoče ne bo imela več 95 odstotkov mangana. Nastane vprašanje, kako naj izdelujejo jeklo in aluminij. Razun tega je ogroženih 90 odstotkov produkcije sovjetskega petroleja. Transport kavkaške nafte v severne pokrajine Sovjetije je jedva možen. K vsemu temu še prihaja dejstvo, da so zamogli Angleži in Amerikanci izpolniti samo del obljub glede pomoči Sovjetski Uniji. K uspehom v Evropi in Afriki v drugem letu našega pakta je treba prišteti velike uspehe brodivja in letalstva Trojnih sil na svetovnih morjih. Mislim — je dejal minister —, da so zanesljive cenitve, po katerih so sile pakta v preteklem letu potopile dvakratni obseg tonaže, ki bi jo mogli Angleži, Amerikanci in njih zavezniški zgraditi. Ako bi v bodoče našim sovražnikom uspelo kljub vsem težavam povi-

šati produkcijo brodivja, jim naj zadržuje, da ne bomo mirovali v naših podmorniških ladjedelnicah in hangarjih.

Strategični položaj.

Minister je nato rekapituliral današnji položaj v sledečih točkah: 1. V nasprotju do našega japonskega zaveznika je bilo za Nemčijo in Italijo ter za vso Evropo prehranjevalno vprašanje znana ranljiva točka. Vseled zavojevanja vsega področja črne zemlje Sovjetske Rusije (Ukrajine, področja Dona in Kubana) ni zavarovana samo prehrana Nemčije in Italije, temveč vse Evrope. S tem pa ni rečeno, da bomo imeli od danes do jutri vsega v izobilju. S tem je treba še počakati. Lahko se pa zanesemo na to, da bo prehrana od leta do leta vedno boljša. Z rešitvijo vprašanja prehrane pa lahko beležimo eno izmed odločilnih točk v tej vojni. 2. Kar se tiče položaja glede surovin in oboroževalne kapacitete sil Trojnega pakta v razmerju do naših sovražnikov, bi hotel pokazati nekaj primerov. Sile Trojnega pakta, ki so jim na razpolago surovine vse Evrope do spodnje Volge in vse Vzhodne Azije, so danes v takem položaju, da glede njihovih vojnih potreb sploh ne morejo nastati nikake težkoče. Temu nasproti pa mislim, da bodo v taboru naših sovražnikov imeli resne težave glede pomanjkanja gume, kositra ter vsled izpadka vzhodnoazijskih in drugih importov. Kar se tiče oboroževalne kapacitete Nemčije in njenih zaveznikov, mislim, da smo našim nasprotnikom kvalitativno (in pri upoštevanju vseh činiteljev) tudi kvantitativno nadmočni. Vsa Evropa je danes ena sama oboroževalna fabrika. V primerjavi z oboroževalno kapaciteto Anglije in Amerike hočem omeniti samo eno točko, ki je morda najvažnejša: vprašanje delovnih sil. Glavnina delavcev, ki so zaposleni v oboroževalni industriji Evrope in Vzhodne Azije, je obstajala od nekdanj iz dobro izšolanih in priučenih strokovnih delavcev, v katerih živi stari duh oboroževalne tradicije. Temu nasproti obstoja glavnina v Ameriki in Angliji razpoložljivih delavcev iz novo priučenih, mož brez strokovne šolanosti in izkušnje, pa tudi brez tradicij na tem področju. Kvalitativno imajo tedaj sile Trojnega pakta prednost, ki je drugi v tej vojni ne morejo več doseči. Strategičen položaj sil Trojnega pakta je obeležen po dejstvu, da so zavezniški zavojevali povsod pozicije, ki jih sovražnik ne more zavzeti. Iz teh pozicij nastopajo proti sovražniku, mu prizadevajo krvave izgube, končno pa ga tudi po lastni intenciji lahko podijo na druge pozicije. Na vzhodu bodo nemške čete skupno z zavezniški Rusijo vedno znova prijemale in tako dolgo pobijale, dokler boljševiška nevarnost za Evropo ne bo popolnoma izginila. V Sredozemskem morju in v Afriki ne bodo nemški in italijanski odredi dali Angležem miru. Na zapadu se nahaja naša vojska v močnih položajih od Norveške do španske meje. V ozadju postrojene armade so pripravljene, uničiti vsak poskus izkrcanja že v kali. Kar se pa tiče bombardiranja civilnega prebivalstva — to je v ostalem osebni izum g. Churchilla — bo bodočnost pokazala, ali je to bila dobra ali slaba misel.«

Ob koncu svojega govora je dejal minister v. Ribbentrop, da so sile Trojnega pakta danes, ob koncu druge obletnice svoje zveze v vsaki smeri gospodar situacije. Pred njimi so že trdi boji. Na to so pripravljene, kajti vojna z Rusijo za-

Točke, ki govore za dokončno zmago Nemčije in Italije

Značilna Turška kritika sedanjega vojnega položaja - V Franciji ni možna „druga fronta“ Prazne fraze sovražnikov

V listu »Türkische Post«, ki izhaja v Istanbulu, je napisal znani turški Generaloberst Ihsan Sabi, ki je v pretekli vojni poveljeval prvi in zadnji turški armadi, več točk, ki govore za dokončno zmago sil osi.

Sabis razvija v svojih izvajanjih sledeče misli: Vsled dosedanjih zmag osi se je razrušila mogočna Francija, Poljska, Norveška, Holandija, Belgija, Grčija in Jugoslavija so bile zasedene. Tudi boljševiški odpor se nagiblje k svoji zadnji fazi. Na drugi strani Anglija ne more več vleči iz Indije svojih koristi. Nasprotno: Anglija je morala staviti celo del svoje oborožene sile na razpolago, da bi lažje krotila Indijo. Tudi Egipt tvori veliko breme za angleški imperij. Ukrepi, ki jih je izvršila Nemčija po ponesrečenem poskusu izkrcanja na francoski obali, so pokazali, da v Franciji ni mogoče otvoriti druge fronte. Sedaj je treba smatrati Egipt kot drugo fronto. Sovražniki osi so se morali omejiti na obrambo petrolejskih področij v Iranu in Iraku. To obrambo bi hoteli še nekako razširiti na Kavkaz. Iz vsega tega je jasno razvidno, da Anglija in Amerika tudi v letu 1942. nimata nikakega upanja na zmago. Njuna edina želja je, da bi se boljševiki še nekoliko časa držali na nogah. V pretekli svetovni vojni je bilo sedem front, danes pa je Nemčija zaposlena samo na vzhodu in na egiptovski fronti.

Tudi položaj na morju nikakor ni ugoden za Anglijo in Ameriko. V Vzhodni Aziji so imeli Angleži in Amerikanci velikanske izgube, razun tega pa so morali odstopiti velika kolonialna posestva.

Če bo boljševiški odpor v tem letu še bolj oslabilen in če boljševiki

vezniških sil ni izčrpala. »Na vseh področjih zavarovani, sta Evropa in Vzhodna Azija zavzeli močno postojanko in čakata na gospoda Roosevelta, ki hoče oba ta svetova brez ladij, brez izkušenih vojakov, brez oporišč na tisoče kilometrov dveh oceanov premagati. Človek se ne more ubraniti vtisa, da je tej zamisli kumovala nastajajoča ponorelost in ne razum. Temu nasproti so sile Trojnega pakta trdno odločene in pripravljene na vse, kar bi se utegnulo zgoditi. Vsak poskus, priti v bližino naših svetov kjerkoli na severu, zapadu, vzhodu ali jugu, bo poplačal sovražnik z hekatombami mrličev. Nemčija, Italija in Japonska ter njih zavezniki pa bodo iz svojih zavarovanih pozicij prizadevale sovražnikom še nadaljnjih udarcev, dokler ne bodo imeli dovolj in dokler Anglija in Amerika ne bosta spregledali, da nimata ničesar iskati v naših življenjskih prostorih v Evropi in v Vzhodni Aziji. Tako gremo v tretje leto našega pakta Trojnih sil in v četrto vojno leto s trdnim prepričanjem, da dela čas sedaj dokončno za sile Trojnega pakta.«

bodo več razpolagali s kavkaškim petrolejem ter z dovoznimi cestami, potem v bodočem letu sploh ne bodo tvorili nikak pomemben vojni činitelj. Potem bo Nemčija velike vojne sile, ki jih ne bo več potrebovala na vzhodni fronti, lahko vrgla na zapad, kjer bo lahko odbijala vse angleške in ameriške napade. Tudi trditev, da nemški narod s svojo vlado ni zadovoljen, je samo prazna fraza. Motijo se tisti, ki mislijo, da bi se nemški narod, ki ga vodijo danes moške iz ljudstva — moške, ki so v prejšnji svetovni vojni trpeli kot vo-

jaki na vseh frontah — zamogel upreti svoji vladi in da bi bil ta narod že vojne sit. Samo z letalskimi napadi ni mogoče prisiliti nobene države h kapitulaciji. Na drugi strani pa podmorniška vojna vedno huje onemogoča pomorske zveze med Anglijo in Zedinjenimi državami. Število transportnikov in petrolejskih ladij, ki jih potapljaajo nemške podmornice, presega zdaleka vse angleške in ameriške novogradnje. Na Daljnem vzhodu, v Indijskem Oceanu in končno tudi v Sredozemskem morju so Angleži izgubili svojo pomorsko supremacijo. Zelo dvomljivo je, ali se bodo te razmere v letu 1943. in 1944. mogle spremeniti.«

Iz objektivne sodbe turškega generala je razvidno, da imajo sile osi, torej Nemčija in Italija, vse pogoje za dokončno zmago v svojih rokah.

Prepir zaveznikov radi razbremenitve

V Kremlju pričakujejo „drugo fronto“. London pa čaka na odločitev ob Volgi

Razprava med zavezniki o tem, kaj naj bi se v vojskovanju sedaj zgodilo, je popolnoma zavožena. Boljševiki zahtevajo otvoritev druge fronte brez ozira na žrtve, ki bi jo taka fronta zahtevala s strani Anglije in Zedinjenih držav. Angleži se pa boje krvavih izgub in moralne katastrofe, ki bi nastala v slučaju predvidenega neuspeha. Amerikanci bi že otvorili drugo fronto, toda njim samim primanjkuje črt, materiala in ladij za prevoz, da bi lahko oskrbovali tako zahtevano drugo fronto. Pod takimi okolščinami pač ni možen nikak kompromis med Londonom, Washingtonom in Moskvo. Ker ne morejo nikamor naprej, so začeli z medsebojnim propagandističnim izsiljevanjem. Podoba je, da hoče Churchill rdečo armado razbremeniti šele tedaj, ko se bo pokazala stalingrajska odločitev ob Volgi, dočim si je Stalin predstavil angleško-ameriško razbremenitev v svrhu rešitve Stalingrada.

Willkiejevo potovanje v Moskvo je imelo prvotno namen, kremlskim oblastnikom še enkrat predočiti ameriško sta-

lišče. Potovanje tega namena očitvidno ni doseglo. Ze v Turčiji ni našel Willkie prijaznega sprejema. Značilno je, da ga turški državni predsednik Izmet Ineni ni hotel sprejeti. V Moskvi pa se je zgodilo čudo: Willkiejeva misija se je kratka spreobrnila. Iz Rooseveltovega propagandista je postal Stalinov veleposlanik, ki bo v Washingtonu še bolj povdarjal Stalinove želje. Stalin je imel zelo dolg razgovor z Willkiejem. Baje je Willkie po tem razgovoru izjavil sledeče: „So meje, do katerih more iti ta ali oni narod. Rusi se bodo tudi odslej borili. Ako bi se pa vojaški položaj še nadalje postabšal, bi se lahko zgodilo, da bo Rdeča armada izgubila svojo ofenzivno moč“. Prevladuje tudi vtis, da je Stalin nezadovoljen s stališčem Anglije. Na drugi strani pa gre Angležem Stalinovo moledovanje glede druge fronte že na živce.

• **Obletnica Standesamta v Marburgu.** 1. Oktobra je poteklo eno leto, odkar je v Marburgu pod vodstvom g. Jäger-ja pričel poslovať Standesamt.

PK-Aufnahme: Kriegsberichtler Faupel (Wb.)

Nachschub für die Schlacht um Stalingrad. Durch die weite Steppe ziehen bei Tag und Nacht endlose Nachschubkolonnen, die Munition und Verpflegung für die im Angriff auf Stalingrad liegenden deutschen Truppen herbeschaffen

pretopitev v balkanski blok ter zavezniško razmerje s Francijo temeljne stebre jugoslovanske zunanje politike. Nadalje se mora Jugoslavija s svojimi zaveznički bolj prilagoditi smernicam evropske politike Anglije in se je mora po trdnem prepričanju ministrskega sveta še bolj konsekventno in načrtno držati, ker je politika Londona danes bolj, kakor kedaj koli usmerjena na konsolidacijo celokupnega evropskega položaja ter na očuvanje in izgraditev zveze narodov. Nadalje se je vlada izrekla za de iure-priznanje Sovjetije z istočasno sklenitvijo pakta o pomoči pod pogojem, da se Sovjeti izogibajo vsake komunistične agitacije na Balkanu. To principijelno stališče bo predsednik vlade sporočil knezu Pavlu. Kraljevska jugoslovanska vlada odklanja načelno vsako podpiranje Italije v abesinskem problemu ter je pripravljena priključiti se stališčem tistih sil, ki so za vzdrževanje zveze narodov. Ministrski svet pa ni za to, da bi se pod izgovorom, da bi se za rešitev zveze narodov, Abesinijo izročilo Italiji. Jugoslovanska vlada tudi odklanja zahteve Italije, da bi v tem smislu vplivala na Turčijo, da bi se slednja odpovedala pravici utrjevati morske ožine. Ta italijanska zahteva je za urejevanje jugoslovansko-italijanskih razmer brezpredmetna. Kar se tiče garancij s strani Jugoslavije za gotove italijanske posebne gospodarske interese v Albaniji, je jugoslovanska vlada mnenja, da bi taka jamstva bila samo tedaj možna, če se Italija slavnostno odpove vsem političnim vplivom na Balkanu. Objavljeno bo poznavalcem razmer nudilo zanimiv vpogled v zakulisno delo zunanje politike bivše Jugoslavije in bi bil vsak komentar odveč.

* **Mokri grob Velike Britanije.** Po ugotovitvah angleškega lista »Daily Express« je utonilo doslej 16.000 članov angleške trgovske mornarice, t. j. tisoč mornarjev več kot v celji prejšnji svetovni vojni. Tako »Daily Express«, ki priznava samo mali del dejanskih izgub, ker niti naimanj ne omenja izgub tistega »nevtralnega« ladijstva, ki je utonilo v službi Anglije. Teh moštev niso šteli, ker nač niso Angleži. Zadostovalo je že, da so žrtvovali svoje življenje v korist angleške zastave.

* **Čez Tibet v Kitajsko?** Kakor poroča »Svenska Dagbladet« iz Londona, se nahaja neka angleška vojaška delegacija v tibetanskem glavnem mestu Lhasa. Namen prihoda delegacije je, urediti vojne transporte po stari karavanski cesti preko Tibeta na Kitajsko.

* **Kako je s kapaciteto angleških ladijdelnic?** Tretji lord angleške admiralitete, Wake-Walker, je po poročilu londonskega lista »Times« dopovedoval po radu Amerikancem, zakaj angleške ladijdelnice ne morejo izdelovati toliko ladij, kakor so pričakovali Amerikanci. Polovica angleških ladijdelnic je zaposlena samo s popravilanjem trgovskih in vojniških ladij. V dosežanem poteku vojne so angleške ladijdelnice izvršile 23 tisoč popravil samo na vojniških ladjah. Istotako je bilo popravljenih 35 tisoč trgovskih ladij s skupno tonažo 140 milijonov brit. Tretji lord admiralitete je moral nadalje priznati, da angleške ladijdelnice še niso dosegle zadovoljive izravnave med potrebo vojniških in trgovskih ladij. Gradnja ene tone vojne ladje zahteva petkratno število delavstva, zaposlenega pri eni toni trgovske ladje.

* **Ameriško potniško letalo strmoglavilo v Braziliji.** Kakor poročajo iz bra-

ziškega glavnega mesta Rio de Janeiro, je strmoglavilo blizu Santosu neko prometno letalo Panamerican Air Co. Enajst potnikov je bilo ubitih skupno s posadko, sestojajo iz štirih mož.

* **Angleški kralj je sprejel tatu!** Londonski policijski inspektor Mc. Kechnie je bil po poročilu lista »Daily Mail« obsojen radi tatvine nakita na šest mesecev ječe. Imenovani si je prilastil nakit, ki je bil na policijskem komisarijatu v Chelsea-i založen kot najdenina. Mc. Kechnie je bil eden izmed najbolj znanih angleških policistov. Pred nekaj meseci ga je sprejel radi njegove »vnevec pri letalskih napadih celo angleški kralj.

* **Willkie zahteva »drugo fronto«.** Rooseveltov odposlanec Wendell Willkie, ki se nahaja trenutno v Moskvi, je podal izjavo, namenjeno za inozemski tisk. Iz te izjave je razvidno, da v sovražnem taboru ni nikakega edinstva. Willkie je namreč izjavil sledeče: »Prepričan sem, da bi bilo od največje koristi, ako bi Združene države skupno z Anglijo kakor hitro mogoče otvorile drugo fronto« v Evropi, seveda pod pogojem, da bi naši vojaški voditelji pristali na tak ukrep. Morda bo treba tega ali onega izmed njih javno nekoliko podžgati. V prihodnjem poletju je lahko že prepozno. S tem je Wendell Willkie priznal, da se Amerikancem in Angležem spričo slabih izkušenj v Dieppe-u in Tobruku prav nič ne mudi k slinih podvigom. Toda sovjeti zahtevajo vedno glasnejše razbremenitev in Willkie jih zagovarja. Obenem je Rooseveltov odposlanec izblebetal stvari, ki dovolj jasno označujejo položaj boljševikov. Willkie namreč priznava, da imajo sovjeti doslej pet milijonov mrtvih in pogrešanih vojakov. Bržčas je Stalin Willkieju priznal samo gotovi odstotek pravih izgub. Glede žalostne bodočnosti Sovjetije je izjavil Willkie sledeče: »V tej zimi bo mnogo manj živež v Sovjetski Uniji, v kolikor ga ne bo popolnoma primanjkovalo. V milijonih sovjetskih stanovanj bo letos primanjkovalo kuriva. Z izjemo vojakov in delavcev, ki delajo v vojno važnih obratih, ni skoro nikakih oblačil več. Popolnoma zmanjkalo je tudi medicinskih potrebščin, ki so neobhodno potrebne.« — Iz Willkiejevih besed je razvidno, da se boljševikom mudi z »drugo fronto«. Mnogo bolj kot Amerikancem in Angležem.

* **Angleži pogrešajo eno izmed svojih najmodernejših podmornic.** Angleška admiraliteta je mnenja, da je podmornica »Thorn«, ki je izpodrivala 1090 ton, izgubljena. Ta podmornica je bila postavljena v službo leta 1941 in je bila oborožena z desetimi torpednimi cevmi. Nad vodo je razvijala najvišjo brzino 19 milj na uro.

* **Novi nemiri v Siriji.** V Siriji so izbruhnili novi nemiri. Velika cev za pumpanje nafte je bila na nekaterih mestih poškodovana. Uporniki so nato napadli angleške vojske, ki so nameravali popraviti te transportne cevi.

* **Maščevalni načrti anglosaksonsko-boljševiških oblastnikov.** Finski tednik »Svensk Botten« se je nedavno pečal z maščevalnimi načrti anglosaksonsko-boljševiških oblastnikov. List omenja, govor, ki ga je imel predsednik angleških strokovnih organizacij, nek Wolstencroft, v mestu Blackpool. Po tem govoru naj bi se po mnenju ugotavljaajočega lista otvorila v slučaju zmage demokracij perspektiva strahovitega Versailles-a. 80 milijonov Nemcev naj bi odgovarjalo za vse to, kar je Nemčija baje

»zagrešila« od Bismarcka do danes. Ta nezaaljšana maščevalnost odseva tudi iz raznih Rooseveltovih izjav, da ne govorimo o maščevalnih grožnjah boljševiških glavarjev, ki naj bi po teh satanskih načrtih dobili »častne« naloge, skovati verige za Nemčijo in njene zaveznike, da bi tako izvršili namenjen kazen ter »rešili Evropo pred zasuzajenjem.« »Svensk Botten« ugotavlja, da je še vedno vse polno svetlovidcev, ki si domišljajo, da bi Anglosasi v slučaju svoje zmage uporabljali zdrav razum ter se izognili maščevanju. Te ljudi je treba spomniti na sramotni verzajski mir, kjer je prekricalo maščevanje vsak pameten glas v smislu sprave in zdravega človeškega razuma. Če kdorkoli misli, da bi v kakem novem Versailles-u, kjer bi Churchill dolečal in Stalin imel besedo sodočanja, bilo drugače, se silno moti. Jasno je, da premagana Nemčija ne bi mogla izprostiti pri svojih sovražnikih nikake milosti. Ta zavest je ojeklenila nemški narod v njegovi trdni volji, nadaljevati to borbo do končne zmage, za katero obstajajo spričo sijajnih uspehov na vseh frontah vsi pogoji.

* **»Peterček bi bil skoraj izgubil svoje državo brez ozemlja in narodov.«** Predsednik Zedinjenih držav Severne Amerike, Roosevelt, je na neki časnikiški konferenci nameraval nekaj reči o pokojni Jugoslaviji. Pri tem mu je pa ušel izraz Srbija. Ko so ga novinarji na to opozorili, da bi se to njegovo izjavo lahko smatralo, kakor da on ne priznava več obstoja Jugoslavije, ki ji kraljuje mladi Peter Karadjordjevič, ker omenja je Srbijo, je Roosevelt ta svoj duševni zdrk-ljaj, ali pa bolje povedano, svoje zemljepisno neznanje, takoj popravil rekoč, da je bil nekoč zbiralec poštnih znamk. — Mi se takim dokazom nepoznavanja Evrope in zemljepisja nikakor ne čudimo. Ko so po prvi svetovni vojni prišli gospodje Wilson, House in drugi iz Amerike na mirovno konferenco, so pokazali toliko zemljepisnega znanja o Evropi, da se jim je vsa Evropa smejala. Tako je na primer Wilson zamenjal Šlezijo s Sicilijo, polkovnik House, ki je bil njegova desna roka, pa sploh ni vedel, kaj je na primer Reka ali Fiume.

* **Angležinje in ameriški vojaki v Londonu.** Ameriški časopis »Time« poroča o naslovnem med drugim kakor sledi: »Ker je število ameriških čet ojačeno, ni v Londonu nobenega dekleta več, ki bi moralo samo na sprehod. Ob sedanjem lepem vremenu so javni parki boljše lovišča kakor restavracije. Vojaki Zedinjenih držav se ne obotavljajo v svojih agresivnih nastopih, temveč mirno stopajo za dekleti ter jih primejo okrog pasu. Čez dan najraje lovijo dekleta v uniformah, zvečer pa pridejo na vrsto dekleta in žene v civilnih oblekah, ker se uniformirane ženske okrog 11. ure podajo v svoje vojašnice.« — Angleško časopisje se seveda mnogo bavi s temi problemi. Odkrito priznavajo, da je danes ženski svet Anglije, ki ima svoje može po raznih frontah, prvič v nevarnosti, da zdrkne na stranpota. Sifilida je, odkar se Angležinje pečajo z Amerikanci, porasla za 34 odstotkov.

* **3000 Kitajcev utonilo v Rumeni reki.** Po poročilih iz Čungkinga, se je razlila Rumena reka preko velikih delov Kitajske. 3000 ljudi je utonilo, 40.000 ljudi pa brez strehe. Ker je žetev uničena, so je bati lakote. Škode je napravila poplava v vrednosti 150 milijonov RM.

Unsere wöchentliche Sprachecke

WIE DU MIR, SO ICH DIR¹⁾.

Ein Bäckermeister²⁾ in Cilli bezog³⁾ seine Butter lange Zeit von einem Bauern aus der Umgegend⁴⁾. Eines Tages kam es ihm vor⁵⁾, als ob⁶⁾ die Butterklumpen⁷⁾, welche⁸⁾ jeder drei Pfund⁹⁾ wiegen¹⁰⁾ sollten, das verlangte¹¹⁾ Gewicht¹²⁾ nicht hätten¹³⁾. Er fing deshalb an¹⁴⁾, Klumpen¹⁵⁾ für Klumpen zu wiegen¹⁶⁾ und stellte so fest¹⁷⁾, daß sie sämtliche¹⁸⁾ weniger wogen¹⁹⁾. Der Bäcker verklagte²⁰⁾ also²¹⁾ den Bauern. Beim Termin²²⁾ fragte ihn der Richter: »Haben Sie eine Waage²³⁾?« »Ja, Herr Richter, »Und Gewichte²⁴⁾?« »Nein, Gewichte brauche²⁵⁾ ich nicht.« — »Wie wiegen Sie denn Ihre Butter?« — »Ganz einfach so²⁶⁾, antwortete²⁷⁾ der Bauer, »seitdem²⁸⁾ der Bäcker die Butter von mir kauft, kaufe ich auch mein Brot bei ihm, den Laib²⁹⁾ zu 3 Pfund³⁰⁾. Diese Laibe³¹⁾ dienen³²⁾ mir als Gewicht³³⁾ für meine Butterklumpen³⁴⁾. Wenn³⁵⁾ nun das Gewicht nicht stimmt³⁶⁾, so ist das nicht mein Fehler³⁷⁾, sondern der seinige³⁸⁾«.

Daraufhin³⁹⁾ wurde die Klage⁴⁰⁾ des Bäckermeisters kostenförlig⁴¹⁾ abgewiesen⁴²⁾.

Ausschneiden und aufheben!

rastel. Postati mora »svetovni kapitana«, ki bo lahko zvišano gledal na druge narode. Amerikaneec naj čita znanstvena dela in ne kakor doslej, večinoma detektivske romane. Pridobiti si mora obzorje, ki ne bo več stalo izpod izobrazbo povprečnega Evropejca. — Gospodu Torencej-u svetujemo, da se napije dobrega kalifornskega vina in gre v močno vinjenem stanju spat. V sanjah se mu bodo potem izpolnile in uresničile vse fantazije, ki jih je popisal v svojem članku.

* »Ti gospodje se dobro razumejo na vojskovanje.« Dnevnik »New York World Telegram« je kot nekakšen odgovor Stalinu, ki stalno prosjači za drugo fronto, odgovoril med drugim sledeče: »Vojaške akcije, ki naj bi — ne ozirajoč se na strateško stvarnost — zadovoljile politično agitacijo, so obsojene na poraz. Vojni bogovi niso nikdar na strani tistih, ki podvzamejo vojaške akcije iz političnih razlogov. Vojaški strokovnjaki »Združenih narodov« cenijo in spoštujejo pogum in sposobnost sovjetskih armad, za Stalinove politične teorije se pa ne zanimajo. Vsi se pa v lastnem interesu trudijo, da pride v interesu Sovjetije do druge fronte. O času, opremi in vojaških faktorjih bodo pa odločali strategji. Mi bi sploh ne obsojali, če bi Churchill in Roosevelt v tem igrala nekoliko manjši vlogi.«

* Churchill se boji, da mu ne bi zmanjkalo viskija. Kakor znano, je Churchill strasten pivec viskija. Sedaj je, kakor poročajo preko Stockholma, državni parlamentarni sekretar za Škotsko ustanovil zaščiten odbor iz vodilnih strokovnjakov za zaščito zoper požare, ki mora izdelati predloge, kako bi se dalo rešiti škotske rezerve viskija pred napadi iz zraka. — Nobenega dvoma ni, da je Churchill kot eden najboljših konzumentov viskija, odredil te ukrepe. Kdor pozna Churchilla, vé, da on lažje preživi poraze na frontah in potopitve po morjih, kakor pa uničenje rezerv viskija, ki mu je vdan nad vse.

1) Kakor ti meni, tako jaz tebi.

2) pekovski mojster 3) dobival. Wir beziehen = Mi dobivamo; sie beziehen = oni dobivajo; er bezieht = on dobiva; er bezog = on je dobival; er hat bezogen = on je bil dobival.

4) okolica, 5) se mu je zdelo 6) kakor da bi 7) kepa masla 8) katera. Welcher = kateri, welche = katera, welches = katero, ali; der = on, die = ona, das = ono. 9) funt = pol kilograma 10) tehtati 11) zahtevano

12) težo 13) ki da ni imelo (oblika, ki izraža nekaj nestvarnega) 14) zato je prišel. Anfangen = začeti; wir fangen an = mi začnemo; sie fangen an = oni začnejo; er fängt an = on začne; er fing an = on je začel; er hat angefangen = on je bil začel. 15) kepo 16) tehtati 17) tako ugotovil

18) steherni 19) tehtali 20) zatožil 21) tedaj 22) sodna razprava 23) tehtnica 24) uteži 25) rabim 26) prav enostavno 27) odsej 28) hleb 9) funt 29) hlebi 30) služijo 31) uteži 32) kepa masla 33) ako 34) ni točno 35) pöz eška 36) njegov 37) Nato 38) tožba

39) moral plačati stroške 40) odbita

Izreži in shrani!

* Čangkajskova Kitajska je nevarno izolirana. »New Statesman and Nation« piše v svoji izdaji z dne 22. avgusta 1942, da so Kitajci nevarno izolirani. Izguba burmeške ceste onemogoča dovoz težjega orožja. Amerikanska letala, ki prihajajo po zraku, so samo nekakšna simbolična ojačenja. Iz stališča glavnega vođstva vojne, je Japonsko možno premagati samo iz Kitajske. Kitajska mora za o tvoriti izhodno točko, ne pa zasedanje otokov, kar bi bilo težavno. Problem prometa bo seveda za to treba popreje rešiti. — Tako »New Statesman and Nation«, ki mu na uho povemo, da Zedinjene države Severne Amerike prometnega problema za dovoz vojnega materijala na Kitajsko ne bodo rešile, ker je to vprašanje že rešila japonska vojska, ki je zasedla cesto in jo ne bo več dala iz svojih rok. Amerikanci bodo res morali poskušati z zasedbami raznih otokov, ako bodo hoteli napasti Japonsko. Kako jim bo to uspelo, se vidi že iz poskusa, ki so ga napravili na enem izmed Aleutskih otokov, kjer so nameravali spediti usidrane Japonce. Iz te moke najbrže ne bo kruha.

* Bomba je eksplodirala v indijskem železniškem vagonu. V nekem oddelku 2. razreda v Bombay vozečega vlaka je nedavno eksplodirala bomba, ki je dotični vagon popolnoma raztrgala. 24 potnikov je bilo mrtvih in 130 ranjenih. Truplo nekoga zavirača, ki se je nahajal v dotičnem vagonu, je vrglo 500 metrov daleč. Izgleda, da se je povzročitelj atentata nahajal med potniki, ki je hkrati postal žrtev svojega podviga.

* Boji za Madagaskar se nadaljujejo. Državni tajnik pri francoski vladi v Vichyju je poročal: »Dne 23. septembra proti 17. uri so Angleži zasedli Tananarivo, glavno mesto otoka Madagaskar.« Z zavzetjem prestolnice v neenakem 14-dnevnom boju je prva črta bojev zaključena. Naše čete se pa seveda kljub temu pripravljajo za nadaljnji odmor, ki bo po žrtvovanju kot doslej.

* Črnci v Zedinjenih državah Severne Amerike. V Zedinjenih državah Severne Amerike živi kakih 14 milijonov črncev, naslednikov nekdanjih sužnjev, ki se jih je uvozilo iz Afrike. Ti črnci so večinoma že dalje časa naseljeni na ameriškem kontinentu kakor marsikateri beli Amerikanci, ki so se v največji meri naselili iz Evrope šele v 18. in 19. stoletju. Od kar je v Zedinjenih državah odpravljeno suženjstvo, so tamkajšnji črnci sicer svobodni ljudje, bela rasa jih je pa kljub temu vse do danes do neke meje gledala po strani ter amatrala za manjvredne. Danes, ko je Roosevelt Zedinjene države zapletel v vojno, so pa ameriški črnci kot vojaki prav dobrodošli. Uvedba vojne obveze je zajela tudi črnce ter povsod, kjer danes stojijo ameriške čete, se nahajajo tudi bataljoni črncev. Kakor se čuje iz nevtralnih virov, so to čete, ki jih najbolj pripravljajo za pionirsko službo. Tudi v Severni Irski in Angliji ne manjka črnih ameriških vojakov. Angležem pa dela največ preglavic dejstvo, da se Angležinje — dekleta in žene — kot gosposka bela rasa, prav rade spuščajo v poznanstva in prijateljske ter seveda tudi ljubavne razmere s temi črnokožimi vojaki. — Intimnost angleških žen in deklet s črnci bi Angležem in Amerikanem ne smelo delati skrbi. Čemu neki? Churchill in Roosevelt sta šla v vojno za »enakost in svobodo vseh narodov«. In če danes primumknjena angleška frkija, ki se smatra za hčerko najboljšega in najbolj gosposkega naroda, postane ljubica črnega ameriškega vojaka, pomeni to za ta ljubavni par enakost in svobodo v praksi.

* Roosevelt in njegovi poveljni načrti. Mesečnik »Esquire«, ki izhaja v Zedinjenih državah Severne Amerike ter ga čitajo posebno takozvane boljše plasti, je nedavno izpod peresa ameriškega pisatelja Martina Terence-ja objavil članek, ki je po vseh znakih sodeč najbrž bil »od zgoraj« naročen. V nastopnem prinašamo kratak izvleček Torencej-jevih zamisli, ki glasijo: »Zedinjene države ne bodo po vojni samo sebi ustvarile novi svet, temveč ustvarile ga bodo celemu svetu. Amerikanci so za to polklicani, ker so neke vrste nad, ali zvišeno ljudstvo, pa naj si gre za peođine Amerikance ali za ljudstvo kot tako v celoti. Amerikaneec je razumnejši, plemenitejši in nesebnejši kot so ostali narodi ter ima radi tega pravico do vloge individualnega in nacionalnega nadčloveštva. Po vojni bodo razen tega radi zlovoljnega razpoloženja tudi vsi narodi enodušno želeli in zahtevali, da jih vodijo Zedinjene države Severne Amerike. Zato se bo narode Evrope in Afrike pod vodstvom in vplivom Amerikancev uporabilo za dela, ki bodo spremenila svet. Med Gibraltarjem in Severno Afriko se bo za 8 milijard dolarjev zgradilo nasip. Sredozemsko morje se bo deloma izsušilo. Tšadsko jezero v Sudanu se bo razširilo in spremenilo v velškansko afriško medzemno morje. Reke Nil se bo kanaliziralo ter zvezalo preko Afrike z južnim delom Atlantika. Perzijsko-grabsko puščavo se bo spremenilo v rodovitno zemljo. K vsemu temu pride še mnogo drugih del. Pri vsem tem si bo ameriški narod seveda tudi zboljšal svojo, že sedaj vse druge narode nadkrijujočo življensko raven. Za žrtve, ki jih bo doprinesel za zmago, si bo poleg današnjega avtomobila lahko privoščil tudi zasebno letalo. Za vse to pa še manjka zmaga Zedinjenih držav ter duševna nadrejenost nad drugimi narodi. Amerikaneec mora sedaj gledati, da bo duševno

PK.-Aufnahme: Kriegsberichtler Leopold (Wb.)
Leichte Flakartillerie greift in den Erdkampf ein

Spodnještajerci se učijo nemščine

Spodnještajerci so že od nekdaj znani kot ljudstvo dobrega spomina in bistrilnih glav s posebno nadarjenostjo za učenje jezikov. To jim je tudi omogočilo, da so se navadno povsod v svetu lahko uveljavili.

Naš človek iz Spodnje Štajerske, ki se je kot rudar preselil na Westfalsko ali v Šlezijo, se je tam v kratkem času vživel in udomačil ter prilagodil novim razmeram. V kolikor mu je v začetku bil še jezik v nemščini okoren, si ga je v praktični rabi kaj kmalu zbrusil, kar mu je olajšalo življenje v novem okolju. Isto se lahko reče o spodnještajerskih delavcih, ki so hodili s trebuhom za kruhom v Belgijo, Holandijo ali Francijo. Razen svojega jezika in nemščine, kar jim je omogočalo sporazumevanje, so pri vsakem koraku pobirali jezikovno znanje naroda, med katerega so prišli ter se ga sčasoma tudi priučili.

Najbolj talentiranega učenca tujih jezikov se je Spodnještajerec izkazal kot izseljenec v Ameriki. Po vseh delih prostranega kontinenta se jih najde, kjer so si z žilavostjo ustvarili nove existenze in domove in to seveda šele, ko so se naučili jezikov nove domovine, pa naj si je bilo angleščine, španščine ali portugalsščine. Uk ameriških jezikov so nekateri Spodnještajerci tako spopolnili, da je marsikateri svoje prvotne kmetijske, delavske ali rokodelske poklice lahko zamenjal za pisarniške in druge duševne.

Natakarja, ki je doma iz Spodnje Štajerske, lahko najdemo po restavracijah in kavarnah vseh evropskih držav in po potniških ladjah, kjer strežejo in govorijo v vseh jezikih. Tudi kot tolmače po oceanskih potniških ladjah se je že našlo Spodnještajerce.

V stari avstro-ogrski monarhiji, ki je bila, kakor znano, mešanica mnogih narodov, so Spodnještajerci bili naravnost iskani za službe in poklice, kjer se je potrebovalo jezikovne zmožnosti. Znani so slučajji, da je državni uradnik, ki mu je zibeljka tekla na Spodnjem Štajer-

skem, lahko v treh do štirih jezikih reševal spise, sprejemal in zasliševal stranke itd., kar uradniki iz drugih dežel nedanje prostrane države seveda niso bili v stanju. V armadi in vojni mornarici imenovane države so Spodnještajerci v svojih polkih in oddelkih v par mesecih obvladali nemščino za službeno potrebo. V svetovni vojni so častniki in podčastniki iz Spodnje Štajerske opravljali službe tolmačev po ujetniških taboriščih in drugih vojaških zbirališčih, ker so bili za to najbolj zmožni. Znan je primer, da je na nekem zbirališču ranjenih in zopet ozdravljenih vojakov, ki se jih je odpremljalo v razne edinice na fronto, služboval Spodnještajerec, ki je kot feldvebel in tolmač gladko govoril in prevajal v osmih jezikih. Mož ni imel razen ljudske šole nobene druge izobrazbe. Kot nadarjen samouk se je naučil, skoraj bi se lahko reklo, kar mimogrede, vsak tuj jezik, med katerega je prišel.

Tudi bivša Jugoslavija je znala izkoristiti jezikovno zmožnost in nadarjenost Spodnještajercev. Prav posebno je izrabila tiste, ki so bili v javnih službah. Uradovati so morali ustmeno in pismeno najmanj v treh do petih jezikih. Znano je tudi dejstvo, da je vsak nekoliko šolan Spodnještajerec zelo načitan. Svojo duševno hrano je navadno črpal iz časopisov in knjig v treh do štirih jezikih.

Nič manj ni lanskoletna zopetna uvedba nemščine na Spodnjem Štajerskem na celi črti potrdila nadarjenost naših ljudi za tuje jezike. Uspehi 17 mesecev so posebno pri otrocih in mlajših generacijah tako sijajni, da so prav prijetno iznenadili največje optimiste. Spodnještajerci je pač po naravi in po predpogojih, ki so mu dani z ozirom na raso, klimatične in druge okoliščine v katerih živi, odlični učenec jezikoslovja. Vsakemu narečju, ki se ga loti, je lahko mojster. Zato bodo tudi v doglednem času vsi Spodnještajerci, v kolikor v govorjenju nemščine še niso podkovani in se sedaj pridno učijo, čimprej izpopolnili svoje znanje.

bi se drugače ne dalo vse pokrajine prostrane Nemčije v zimskem času oskrbovati. Da se popis sadja olajša, je letos potrošnikom omogočeno, da si na podlagi nabavnega listka pri pridelovalcu naba-

RAZNE VESTI

* Spravite jabolka šele o pravem času! Jabolka so letos pod gospodarstvom, ker

Besser für Dich — besser für alle

Kohle ist kriegswichtiger Roh- und Heizstoff. Deshalb ist wirtschaftlichste Ausnutzung elektrischen Stromes, der meist mit Kohle erzeugt wird, entscheidend. Osram-D-Lampen geben

hohe Lichtleistung.

Verlangen Sie darum ausdrücklich Osram-D-Lampen mit der Osram-Doppelwendel, wenn Glühlampen ersetzt werden müssen.

OSRAM-LAMPEN

Viel Licht für wenig Strom!

T 23

vijo po deset kil jabolk. S tem nakupom ni treba hiteti. Bolje je še nekoliko časa čakati, ker le dobro zrela jabolka se po zimi držijo. Kmetje imajo letos toliko jabolk, da bodo takim kupcem iste lahko prodali tudi še potem, ko bo oddaja sadja na oddajališta končana. Pri kupčijah se je držati predpisanih cen. V zadnjem času se je po poštah in železnicah opazilo veliko razpošiljanje jabolk. To je treba odklanjati, da ne pride preskrba bolnikov in otrok v krizo. Tudi pošta in železnica bosta v interesu prometa v tem pogledu nekaj podvezli.

* **Kmetje pozor!** Sadje ne sme priti v kotlje za žganjekuho. Naš narod potrebuje sadje v svežem stanju za uživanje; otroci, bolniki in starejši ljudje pa za marmelado, kompote in sladke sadjevece. Za žganjekuho se sme uporabiti samo tisti ostanek sadja, ki ni za nobeno drugo rabo. Dolžnost vseh sadjerejcev je, da sadje v celoti uporabijo kot prehranjevalno sredstvo.

ZU VERKAUFEN

Verkaufsanzeigen (Gebrauchtwaren) dürfen nur mehr mit Preisangabe veröffentlicht werden

Düngekalk aller Art waggonweise sofort lieferbar durch die Firma Anton Birgmayr, Marburg (Drau), Tegetthofstraße 74, Tel. 24-97 1384-3

3 Stuten zu verkaufen oder für 3 Fohlen zu tauschen. Franz Lopitsch, Marburg (Drau), Nagystraße 30. 1382-3

ZU KAUFEN GESUCHT.

Abfälle Altpapier, Hadera, Schnel-derabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg (Drau), Draugasse 5. 160-4

STELLENGESUCHE

Suche Lehrstelle

bei Schneiderin in der Nähe von Marburg (Drau). Josefa Weingerl, Unterjakobstal 30, Post Jakobstal in B.

Kleiner Anzeiger

Jedes Wort kostet für Stellengesuche 6 Rpl., das fettgedruckte Wort 26 Rpl., für Geld-, Realitätenverkehr, Briefwechsel u. Heirat 13 Rpl., das fettgedruckte Wort 40 Rpl., für alle übrigen Wortanzeigen 10 Rpl., der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben je Wort, Kennwortgebühr bei Abholung der Angebote 35 Rpl., bei Zusendung durch Post oder Boten 70 Rpl., Auskunftsgebühr für Anzeigen mit dem Vermerk: „Auskunft in der Verwaltung oder Geschäftsstelle“ 20 Rpl. — Anzeigen-Aannahmeschluss: Donnerstag um 11 Uhr. — „Kleine Anzeigen“ werden nur gegen Vorinsendung des Beitrages (auch gültige Briefmarken) aufgenommen. Mindestgebühr für eine kleine Anzeige 1—RM

OFFENE STELLEN

Vor Einstellung von Arbeitskräften muß die Zustimmung des zuständigen Arbeitsamtes eingeholt werden

Freiwillige für den Wachdienst in den besetzten Gebieten, auch Pensionisten, Rentner, jedoch unbescholten und einsatzfähig, im Alter von 24 bis 60, zu sofortigen Eintritt gesucht. Auskunft bei allen Arbeitsämtern und bei der Werbeleitung für die Ostmark: Thiel Rudolf, Werbeleiter, Graz, Sackstraße 27, Tel. 42-42, und Innsbruck, Hotel Mondschein, Mariahilf 6.

Hemdennäherinnen

werden sofort aufgenommen. Wäschefabrik Hido, Lang & Lichtenöcker, Cilli, Unterkötting. 1132-6

Mädchen und Bursche

von 14 Jahren aufwärts werden zwecks Ausbildung zum Facharbeiter gesucht. Die Aufnahme erfolgt nach Überprüfung durch das Arbeitsamt. Ebenso werden Frauen und Männer in allen Altersstufen als Arbeiter aufgenommen. Anzufragen bei Anton Pinter Marburg, Reiserstraße 16, oder Zwirnerei Thesen. 1209-6

Für leichte Arbeit

in der Fabrik (Brauselimonadetabletten) werden reine, gesunde, geschickte Arbeiterinnen (auch Jugendliche) aufgenommen. Arbeitszeit von 6 bis 14 Uhr. Direkte Anmeldung in der Fabrik Unio-Gesellschaft, Marburg, Melling, Landwehr-gasse 23. 1350-6

Meierleute 3—4 Arbeitskräfte werden bei Marie Lininger, Marburg, Taurischerstraße 32, aufgenommen. 1354-6

Deutschsprechendes

Lehrmädchen

wird sofort aufgenommen. Aloisia Farsin, Damenschneiderin, Wachsenberg Nr. 25. 1357-6

Braves Dienstmädchen

für kleinen Besitz gesucht. Anfragen in der Verw. 1373-6

Hausgehilfin für sofort oder später gesucht. Erforderlich: Fleiß, Zuverlässigkeit, Anhänglichkeit, gute Kochkenntnisse. Geboten: Gute Behandlung, auf Wunsch elterliche Betreuung, Bewerbung schriftlich oder persönlich bei Hintz, Marburg/Drau, Reiserstraße 14. 1372-6

16-jähriger Junge

für den Haushalt gesucht. Anträge an: Grachor Kreszentia, Fall 107. 1374-6

Die Anzeigen im Stajerski Gospodar vermitteln mit grossem Erfolg!

Meierfamilie sucht Gutsverwaltung. Schloß St. Georg, Ob. Kunigund, gegen Belohnung und Deputat. 1376-6

Mädchen vom Lande

das etwas kochen kann und häusliche Arbeiten verrichtet, wird sofort aufgenommen. Karl Weizl, Fleischhauer, Marburg (Drau), Melling, Rockenzaugasse. 1385-6

Hausgehilfin mit Kochkenntnissen dringend gesucht. Gute Behandlung. Anfragen: Regina Göttlich, Marburg (Drau), Kärntnerstraße 128. 1387-6

Landwirtschaftliche Arbeiterfamilie

wird in ein Haus mit Feld aufgenommen. Marie Pilz, Ranzenberg (Pöb-nitz). 1383-6

Hausgehilfin sofort gesucht. Zuschriften: L. Wrschtschaj, Reichenburg, Untersteiermark. 1396-6

Tüchtige

Wirtschafterin

für Landbesitz gesucht. Mit Kind kein Hindernis. Anträge an Besitzer Franz Kerschitz, Oberpulsgau. 1394-6

Suche verlässliche,

nette Köchin

für sofort. Anzufragen Frau Grete Kiffmann, Marburg (Drau), Mellingerstraße Nr. 25, I. Stock. 1393-6

Winzer oder Meier

mit 4 Arbeitern ab 1. November gesucht. Johann Schunkowitsch, Naraple bei Monsberg. 1390-6

Schneiderlehrling

sofort gesucht. Adr. Werw. 1389-6

Suche sofort einfache, ältere Frau, welche mich bedienen und mir kochen würde, wofür ich ihr mein kleines Haus mit Garten überschreibe. Anträge an Johann Herrmann, Sachsenfeld 150. 1388-6

HEIRAT

Fisches, blondes, alleinstehendes Fräulein mit gutem Pensionsbetrieb, 47 Jahre alt, sucht einen 40- bis 50-jährigen Beamten, Lehrer, pensionierten Gendarm zwecks späterer Ehe kennen zu lernen. Solche mit Sprachenkenntnissen bevorzugt. Anträge unter »Leoben 98333« an die Verwaltung. 1363-12

Untersteirer-Witwer

ohne Kind, gutes Einkommen, wünscht zwecks Ehe Bekanntschaft mit Fräulein oder Witwe im Alter von 30—40 Jahren. Ein Kind kein Hindernis. Zuschriften an Josef J. Dränlach 15, Post St. Jakob im Rosental, Kärnten. 1377-12

Fräulein mit Besitz (Stadt/nähe) wünscht Ehebekanntschaft mit Eisenbahner 45—57 Jahren. Zuschriften unter „Herbst“ an die Verw. 1395-12

FUNDE — VERLUSTE

Achtung! Schönen Dank Demjenigen der mir meine Legitimationen zurückgestellt hat und ersuche noch um Rückgabe der Geldtasche, während das Geld behalten werden kann. Franz Werdnik, Schmiedmeister, Rottenberg 20. 1385-13

VERSCHIEDENES

Zahn-Atelier

Dentist Franz Sorschak

in Franz bei Cilli, bleibt vom 28. Sept. bis 17. Okt. 1942 geschlossen. 1378-14

Tages-Preise für jede Menae

Altmaschinen, Eisen, Metalle, Abfälle aller Art. Übernahme Abwracksbetriebe. — Lagernd große Auswahl Autoteile, Maschinenteile und Nutzeisen. Max Weiß — Nagystraße 14, Tel. 21-30. Vormalis Gustintschitsch. 1375-14

DER CHEF DER ZIVILVERWALTUNG IN DER UNTERSTEIERMARK

Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

U/LE E 2/63/1942.

Graz, den 22. Sept. 1942.

Bezug von Eiern

In der 41. Zuteilungsperiode werden in der Untersteiermark zwei Eier für jeden Versorgungsberechtigten ausgegeben und zwar:

auf den Abschnitt b 41 der Reichseierkarte 1 Ei,

auf den Abschnitt a 41 der Reichseierkarte 1 Ei.

Die Ausgabe der Eier erstreckt sich auf den ganzen Versorgungsabschnitt und erfolgt daher in der Zeit vom 21. September bis 18. Oktober 1942.

Um einen Doppelbezug zu vermeiden, sind die Verteiler verpflichtet, die Einzelabschnitte a 41 und b 41, die an der Reichseierkarte verbleiben, durch Aufdruck ihres Firmenstempels zu entwerten. 1381-2

Im Auftrag: gez. Dr. Artner.

Buch-Lichtspiele

Marburg, Burgplatz 1

Kleine Mädchen ~

grosse Saegen

ein Terra-Film mit

FRITZ ODEMAR
HANNELORE SCHROTH
GERALDINE KATT

Für Jugendliche nicht zugelassen!
1392

Wer wagt --
Gewinn 100.000
Gewinn 500.000
Gewinn 100.000
Gewinn 500.000
gewinnt!
100 MILLIONEN
Deutsche Reichs-Lotterie
Ein ganzes 1.000.000.000
Staatslotterienverwaltung
Hauptstadt Berlin

Staatliche Lotterie - Einnahme
WESIACK
Marburg (Drau) - Herrengasse 25
1296

Orthesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz — orthopädische Apparate, Leibbinden, Gummistrümpfe, Bruchbänder erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft **F. Egger**, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten u. Sozialinstitute, Marburg/Drau, Mellingerstraße 3, Cilli, Marktplatz 13.

762-14

Wie verdunkeln

von 20³⁰
bis 6⁰⁰ Uhr!

DER CHEF DER ZIVILVERWALTUNG IN DER UNTERSTEIEMARK
Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

U/LE K 16/14/1942.

Graz, den 22. Sept. 1942.

Bezug von Käse

Infolge der weiterhin günstigen Erzeugungslage, wird auch in der 41. Zuteilungsperiode eine zusätzliche Menge von 62,5 g Käse zur Ausgabe gelangen. Die Abgabe erfolgt auf den F-Abschnitt der Reichsfettkarten 41 für alle Altersstufen einschließlich der Reichsfettkarten SV1—SV6. Die Zuteilung erfolgt für den gesamten Versorgungsabschnitt und zwar in der Zeit vom 21. September bis 18. Oktober 1942. Die Verteiler haben die F-Abschnitte bei der Warenabgabe abzutrennen und den Ernährungssämtern zur Ausstellung von Käsebezugscheinen einzureichen.

Die mit dem Aufdruck »J« oder »Jude« versehenen Reichsfettkarten berechtigen nicht zum Bezug dieser Käsezuteilung.

1380-2

Im Auftrag: gez. Dr. Artner,

Landesfachgruppe Imker Südmark (Untersteiermark)

Betrifft:

Zuteilung von Futterzucker für Bienen

Wie in der Presse vom 8. 8. l. J. verlautbart, erhalten sämtliche Bienenzüchter der Untersteiermark, auf die seinerzeitige Anmeldung bei der Lfg in Graz, pro einzuwinterndes Volk 6 kg Futterzucker, durch die Geschäftsstelle in Marburg, Tappeinerplatz 6.

In Ausnahmefällen werden Nachmeldungen berücksichtigt.

Imker, welche den Zucker noch nicht bezogen haben und der Abgabe des Aktionshonigs bis dato nicht nachgekommen sind, wollen dies sofort nachholen, da die Zuckerausgabe, um ein zuspätes Auffüttern zu verhindern, mit 15. Oktober 1942 abgeschlossen wird. Nach diesem Termine ist eine Zuckerzuteilung unmöglich.

Nähere Informationen erteilt die Geschäftsstelle der Lfg in Marburg, Tappeinerplatz Nr. 6.

1348

I. A.: OTTO TSCHREPINKO.

Der Polizeidirektor in Marburg (Drau)

IV-74.15/42.

Marburg, den 17. Sept. 1942.

Maria STEFAN, Besitzerin des Tabaktrafiklokals am Tappeinerplatz, wurde wegen Verkaufes von Zigaretten zum Stückpreise von 12 Rpf, anstatt des zulässigen Preises von 4,5 Rpf, mit 500 RM und 6 Wochen Haft, im Falle der Nichteinbringung der Geldstrafe mit weiteren 6 Wochen Haft und Veröffentlichung des Erkenntnisses auf ihre Kosten in der »Marburger Zeitung« und im »Stajerski Gospodar« bestraft. Außerdem wurde ihr die Eignung zur weiteren Führung einer Tabaktrafik abgesprochen, und der unrechtmäßige Mehrgewinn von 1125 RM eingezogen.

Im Auftrage:

gez. KOZMANN, e. h.,
Pol. Inspektor.

1379-2

Landes-Hypothekenanstalt für Steiermark

GRAZ, Radetzkystrasse Nr. 15

CILLI, Postfach

Hypotheken auf Grundbesitz
in Stadt und Land

Kommunaldarlehen

Siedlungsdarlehen

Haltung des Reichsgaues für sämtliche Verbindlichkeiten der Anstalt